

JAARVERSLAG

BUREAU FINANCIËEL TOEZICHT

2017

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van het Bureau Financieel Toezicht (BFT), een zelfstandig bestuursorgaan met rechtspersoonlijkheid gevestigd te Utrecht. Met dit verslag legt het BFT verantwoording af over de activiteiten die het in 2017 heeft verricht en de keuzes die het heeft gemaakt.

In dit jaarverslag treft u, naast het “BFT in vogelvlucht”, aan een bestuursverslag, een directieverslag en vervolgens de jaarrekening 2017.

BFT IN VOGELVLUCHT

Missie

De samenleving moet vertrouwen hebben in het notariaat, de gerechtsdeurwaarders en het financieel stelsel als geheel. Daarom is er onafhankelijk toezicht van het BFT. Vanuit zijn wettelijke taak draagt het BFT bij aan rechtszekerheid en een integer werkend financieel stelsel.

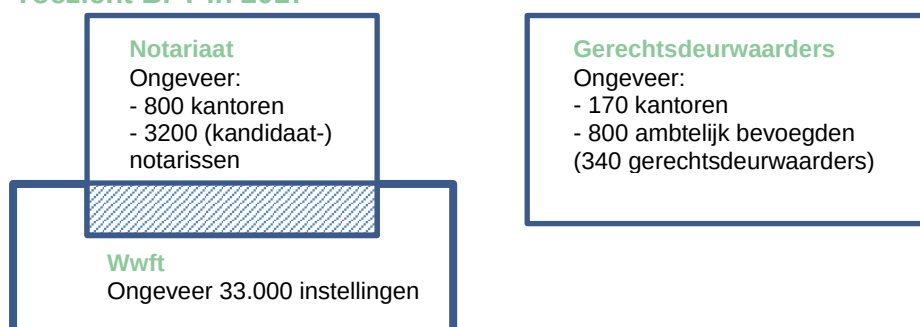
Visie

Het BFT streeft als onafhankelijk toezichthouder naar normconform gedrag van de beroepsbeoefenaar. Dit doet het BFT op een zo effectief mogelijke wijze. Altijd onafhankelijk, nooit alleen.

Basiswaarden

Om aan de missie en visie gevolg te kunnen geven, hecht het BFT aan basiswaarden zoals betrouwbaar, transparant, onafhankelijk, samenwerkend, deskundig en effectief.

Toezicht BFT in 2017

Notariaat in 2017¹

- Het BFT heeft bij het notariaat 104 onderzoeken (waarvan 30 kwaliteit/integriteit) uitgevoerd bij kantoren met in bijna alle gevallen één of meerdere bevindingen (normschendingen) per onderzoek. Daarnaast zijn er 39 onderzoeken uitgevoerd naar de financiële situatie van notarissen in privé. De onderzoeken leidden bij het notariaat tot o.a. 3 ontzettingen, 2 onmiddellijke schorsingen op basis van een ordemaatregel en 10 schorsingen door de tuchtrechter (waarvan 3 voor 3 maanden).
- Er stonden eind 2017 43 notariskantoren op hoog risico.

Gerechtsdeurwaarders in 2017²

- Het BFT heeft bij de gerechtsdeurwaarders 23 onderzoeken (waarvan 10 kwaliteit/integriteit) uitgevoerd bij kantoren met in een aanzienlijk aantal gevallen één of meerdere bevindingen (normschendingen) per onderzoek. Dit leidde tot o.a. 4 ontzette gerechtsdeurwaarders en één onmiddellijk geschorst als ordemaatregel voor 6 maanden.
- Er stonden eind 2017 31 gerechtsdeurwaarderskantoren op hoog risico.

Wwft in 2017³

- De afdeling Wwft heeft 42 bijzondere onderzoeken uitgevoerd in 2017.
- Naar aanleiding van deze bijzondere onderzoeken zijn 144 extra meldingen van ongebruikelijke transacties bij de FIU-Nederland gedaan.

Handhaving

In 2017 heeft het BFT in totaal 189 handhavingsmaatregelen opgelegd.

Financieel

De reguliere subsidie die het BFT in 2017 heeft ontvangen bedraagt € 5.847.000.

¹ Hieronder vallen (toegevoegd) notarissen en kandidaat-notarissen.

² Hieronder vallen (toegevoegd) gerechtsdeurwaarders en kandidaat-gerechtsdeurwaarders.

³ Hieronder vallen (toegevoegd) notarissen, kandidaat-notarissen, belastingadviseurs, registeraccountants, accountants-administratieconsulenten, dan wel degene die anderszins zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig daarmee vergelijkbare activiteiten verricht, zoals administratiekantoren, belastingadviseurs en bedrijfseconomische adviseurs.

INHOUD JAARVERSLAG BFT 2017

	Pagina
I. BESTUURSVERSLAG	5
II. DIRECTIEVERSLAG	7
1. Inleiding	9
2. Toezicht notariaat en gerechtsdeurwaarders	10
2.1 Notariaat	10
2.1.1 Werkzaamheden financieel toezicht	10
2.1.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht	11
2.1.3 Onderzoeken en hoog risico kantoren	12
2.2 Gerechtsdeurwaarders	14
2.2.1 Werkzaamheden financieel toezicht	14
2.2.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht	15
2.2.3. Onderzoeken en hoog risico kantoren	15
3. Toezicht Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)	17
3.1 Samenwerken met ondertoezichtstaanden & ketenpartners	17
3.2 Onderzoeken	18
4. Handhaving door de afdeling Juridische Zaken en Handhaving (JZ/HH)	21
4.1 Handhavingsmaatregelen per beroepsgroep	21
4.2 Handhavingsonderwerpen per beroepsgroep	22
4.3 Opgelegde maatregelen door de tuchtrechter per beroepsgroep	23
4.4 Overig	24
5. De organisatie	25
5.1 Ontwikkelingen	25
5.2 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)	26
5.3 Risicomanagement	27
5.4 Automatisering	28
5.5 Financiële situatie	28
5.6 Toekomst	28
	Pagina
III. JAARREKENING 2017	29
1. Balans per 31 december 2017	
2. Winst- en verliesrekening over 2017	
3. Kasstroomoverzicht	
4. Algemene toelichting	
5. Toelichting op de balans per 31 december 2017	
6. Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2017	
7. Overige gegevens	
	Pagina
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	48

I. BESTUURSVERSLAG

Het is van groot belang dat de samenleving vertrouwen heeft in het notariaat, de gerechtsdeurwaarders en het financieel stelsel. Om bij te dragen aan dat vertrouwen is er onafhankelijk toezicht van het Bureau Financieel Toezicht (BFT). Vanuit zijn wettelijke taak draagt het BFT bij aan rechtszekerheid en een integer werkend financieel stelsel.

Om deze functie te vervullen is het van belang dat het BFT een effectieve dialoog voert met de onder toezichtstaanden, hun beroepsorganisaties en met andere relevante stakeholders. In 2017 heeft het BFT daarom veel geïnvesteerd in de samenwerking met zowel beroepsorganisaties KNB (Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie) en KBvG (Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders) als met andere toezichthouders zoals NZA, AFM en ACM, maar ook met politie, Openbaar Ministerie, FEC en Belastingdienst.

Dat de verhoudingen tussen toezichthouder en ondertoezichtstaanden een inherente spanning kennen, bleek toen de Ledenraad van de KNB in de zomer van 2017 een zeer kritische brief stuurde naar het bestuur van het BFT. Naar aanleiding van deze brief zijn de besturen van de KNB en het BFT in gesprek gegaan hetgeen heeft geleid tot een gezamenlijke verklaring die in september is gepubliceerd. Beide besturen waren van oordeel dat de brief niet passend is in de verhouding tussen een toezichthouder en een publiekrechtelijke beroepsorganisatie. Het bestuur van het BFT onderkent wel de zorg die uit de brief spreekt. Beide besturen zijn het er over eens dat gezamenlijk gestreefd moet blijven worden naar een verdere professionaliteit en kwaliteit van de beroepsgroep en het toezicht. In het bijzonder zal daarbij aandacht worden besteed aan de beperking van de administratieve lasten en verbetering van de communicatie tussen de bestuursorganen van het BFT en de KNB en haar leden. Daartoe is inmiddels een werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers van het BFT en de KNB. De werkgroep verwacht in de loop van de zomer van 2018 te rapporteren zodat de aanbevelingen nog in 2018 kunnen worden geïmplementeerd.

Ook met andere stakeholders zijn in 2017 (nadere) afspraken gemaakt, soms in de vorm van een convenant. Zo is met de KBvG een samenwerkingsconvenant gesloten om de taakuitoefening van beide organisaties zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Aangezien behoefte bestaat aan verdere verbeteringen zal het convenant in 2018 verder wordt uitgewerkt en concreetiseerd.

Tevens heeft het BFT met het FEC in 2017 nadere werkafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in een Addendum bij het Informatieprotocol FEC 2014. Dit protocol vormt het basisdocument voor de operationele samenwerking in FEC-verband. Het addendum bij het protocol voorziet in de samenwerking op het gebied van bestrijding van terrorismefinanciering. Het BFT kan hieraan vanuit zijn toezichtstaak op de Wwft een belangrijke bijdrage leveren.

In 2016 heeft het BFT als taak gekregen integraal toezicht uit te oefenen op zowel de financiële positie van gerechtsdeurwaarders als op de kwaliteit en integriteit waarmee het beroep wordt uitgeoefend. Dit stelt het BFT voor nieuwe vragen zoals de vraag of en in hoeverre een toezichthouder behulpzaam mag zijn om maatschappelijke actuele problemen aan te pakken binnen zijn domein en daarmee een adviesfunctie te vervullen. Maar ook de vraag naar de prioriteitstelling: op welk vraagstuk richt zich de beperkte toezicht capaciteit van het BFT en wat krijgt minder aandacht.

Het bestuur van het BFT concentreert zich in het bijzonder op voorgaande, voor de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht, strategische vraagstukken. Dat geldt zowel voor het vorige als het inmiddels nieuw aangetreden bestuur. In maart is afscheid genomen van de heer Kole wegens het bereiken van de daartoe gestelde zittingstermijn. De heer Olthoff heeft hem opgevolgd. Per 1 december is op eigen verzoek afscheid genomen van de heer Hammerstein en tijdens de traditionele kerstlunch van het BFT is verder afscheid genomen van de heer Gortemaker als bestuurslid die per 31 december is teruggetreden wegens het bereiken van de daartoe gestelde termijn. De heer Breedveld respectievelijk de heer Kok (per 6 februari 2018) hebben hen opgevolgd.

Het nieuwe bestuur dankt de afgetreden bestuursleden voor hun zeer gewaardeerde inzet voor en betrokkenheid bij het BFT. Mede door de taakuitbreiding van het integrale toezicht in 2013 op het notariaat en in 2016 op de gerechtsdeurwaarderij is het toezicht van het BFT naar een hoger niveau getild. Dit geldt ook voor de taken op het gebied van de Wwft.

Op dit moment wordt in opdracht van het WODC (Wetenschappelijke Onderzoek en Documentatiecentrum) van het ministerie van Justitie en Veiligheid een ZBO evaluatie uitgevoerd door SEO Economisch Onderzoek en Clear Conduct. Deze wettelijke evaluatie is in het najaar van 2017 gestart en gaat in op de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het BFT als ZBO. In het voorjaar 2018 wordt de evaluatie afgerond. Het bestuur kijkt met grote belangstelling uit naar de bevindingen en aanbevelingen.

Samenstelling bestuur:

Bestuur begin 2017

mr. A. Hammerstein

voorzitter tot 1-12-2017

mr. P. Kole

bestuurslid/plv. voorzitter tot 1-3-2017

prof. J.C.A. Gortemaker RA

bestuurslid t/m 31-12-2017

Bestuur begin 2018

- drs. C. Breedveld

voorzitter vanaf 1-12-2017

- mr. G.J. Olthoff

bestuurslid/plv. voorzitter vanaf 1-3-2017

- R. Kok RA

bestuurslid vanaf 6-2-2018

II. DIRECTIEVERSLAG

De uitbreiding van de toezichtstaak van het BFT tot integraal toezichthouder op de gerechtsdeurwaarders (per 1 juli 2016) heeft in 2017 een forse wissel getrokken op zowel de afdeling N/G als de afdeling Juridische Zaken/ Handhaving (JZ/HH). De behandeling en de nasleep van de zaak BSR (een onderzoek naar een gerechtsdeurwaarderskantoor waar het BFT onder andere een miljoenentekort op de derdenrekening en onterecht in rekening gebrachte kosten constateerde) bracht nieuwe vraagstukken op tafel en kostte veel tijd en energie. Naast deze zaak waren er ook andere onderzoeken bij de gerechtsdeurwaarders waarbij het onderdeel kwaliteit en integriteit nadrukkelijk aan de orde kwam. Het BFT heeft de nodige inspanningen verricht om te zorgen dat het voldoende kennis en kunde in huis had om de geselecteerde onderzoeken uit te voeren en tevens de bij de onderzoeken opgedane kennis weer breed in de organisatie te delen.

Het onderwerp gerechtsdeurwaardering heeft in 2017 sterk in de publieke belangstelling gestaan. Dit heeft geleid tot discussie over de onafhankelijkheid bij gerechtsdeurwaarders en over het onterecht kosten in rekening brengen door incassobureaus. In het verlengde hiervan is veel aandacht geweest voor de schuldenproblematiek. Dit gaat mede over het werk van het BFT, dan wel over de keten waarin het BFT zich bevindt. Financieel toezicht blijft in deze van belang. Aangezien het BFT steeds meer inzicht kreeg in de problematiek rondom de werkzaamheden van gerechtsdeurwaarders heeft het BFT afgelopen jaar meer, maar ook nieuwe capaciteit ingezet op het toezicht op de kwaliteit en integriteit bij de gerechtsdeurwaarders.

Naast de medewerkers die het BFT kwamen versterken voor de uitvoering van het integrale toezicht op de gerechtsdeurwaarders zijn ook andere medewerkers bij het BFT komen werken. Het BFT verwelkomde een nieuw hoofd JZ/HH, nieuwe toezichthouders, nieuwe juristen, een analist en nieuwe medewerkers bij de staf. Nieuwe krachten met andere disciplines, kennis en ervaring bieden het BFT kans om zich verder te ontwikkelen. Daar staat tegenover dat een aantal (zeer) ervaren krachten is vertrokken in verband met pensioen, nieuwe werkzaamheden of anderszins. Al met al is de bezetting van het BFT in 2017 licht gegroeid en de gemiddelde leeftijd van de medewerkers gedaald.

Kennisoverdracht en kennisdeling is van belang. Enkele jaren geleden is het BFT vanuit de HPO-gedachte (High Performance Organisatie) hiermee gestart. Nu wordt het steeds meer als vast onderdeel van de organisatie gezien. In dat kader heeft het BFT bijvoorbeeld afgelopen jaar in samenwerking met de Belastingdienst en de KNB een fraudecursus voorbereid en opgezet met veel casuïstiek, trends én adviezen. De eerste bijeenkomst (onlangs in februari 2018) was geslaagd. Ook is voor de interne website van de KNB input geleverd over bepaalde trends rondom mogelijk misbruik. Daarnaast zijn inhoudelijke trainingen georganiseerd door en voor het BFT. Hierover meer verderop in het jaarverslag. Vanuit een lerende organisatie wordt gezocht naar de meest effectieve aanpak, niet alleen ten aanzien van de handhaving, maar ook in samenwerking met andere toezichthouders zoals bijvoorbeeld met het Markttoezichthoudersberaad, een samenwerkingsverband van verschillende toezichthouders. De samenwerking met de NZA rondom de schuldenaarsproblematiek in de zorgsector is hier een uitvloeisel van.

Het zoeken naar de meest effectief gerichte aanpak geldt ook zeker voor de Wwft. Op dit terrein zijn meerdere toezichthouders actief en samenwerking is hierbij van belang. Doelstelling van de Wwft is gericht op het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en het financieren van terrorisme. De afdeling Wwft kent een risicogeoriënteerde benadering. Dit houdt in dat instellingen zelf een inschatting maken van de risico's die bepaalde cliënten of producten met zich meebrengen. Dit cliëntenonderzoek is van belang voor het onverwijld melden van ongebruikelijke transacties aan de FIU-Nederland. Met het inrichten van Digin Wwft en de toezichtsarrangementen kan de beperkte capaciteit beter worden ingezet. Verderop in het jaarverslag wordt hier dieper op ingegaan.

Daarnaast zijn in de loop van 2017 veel zaken vanuit organisatorisch oogpunt herzien, geschoond en opgeruimd. De bestuursvergaderingen, de overleggen met het managementteam en overleggen met de personeelsvertegenwoordiging (PVT) zijn in één lijn gebracht, zodat helder is wat er speelt en

beter kan worden geprioriteerd. De managementrapportages zijn verbeterd en worden vaker uitgebracht. Procedures zijn herzien en geëvalueerd. Tevens zijn vrijwel alle lopende contracten herbeoordeeld en waar nodig herzien, zijn de archieven opgeruimd en is gestart met de voorbereiding voor de vervanging van het automatiseringssysteem. Ook heeft het BFT een nieuw logo, een nieuwe huisstijl en een nieuwe website gekregen. Daarbij is steeds gekozen voor een zakelijke, heldere en transparante uitstraling.

Bijzondere onderzoeken, samenwerking met derden, goed toezicht, organisatorische verbeteringen, andere manier van werken, kennisdelen; het is uiteindelijk alleen mogelijk met de inbreng en inzet van alle medewerkers. Daarom wil ik graag alle medewerkers van het BFT danken voor hun bijdrage afgelopen jaar. Er is erg hard gewerkt. Prioriteiten bleven zich soms maar opstapelen. De druk van buiten was soms fors. In een aantal grote zaken was direct ingrijpen van het BFT noodzakelijk, waardoor andere zaken weer even moesten blijven liggen.

Ik waardeer ieders betrokkenheid bij het BFT.

Marijke Kaptein
Directeur BFT

1. INLEIDING

Het BFT streeft als onafhankelijk toezichthouder naar normconform gedrag van de beroepsbeoefenaar. Dit doet het BFT op een zo efficiënt en effectief mogelijke wijze, altijd onafhankelijk, nooit alleen. Het BFT oefent zijn taak uit binnen een keten van toezicht-handhaving-opsporing. Daarbij is het noodzakelijk dat op het juiste moment het juiste middel door het BFT wordt ingezet. Bij die keuze spelen twee zaken een belangrijke rol: algemene en financiële informatie die periodiek wordt aangeleverd. Zij vormen samen de basis voor de analyse die de uiteindelijke keuze mogelijk maakt.

Naast de algemene en periodieke informatie die het BFT ontvangt wordt er ook gebruik gemaakt van signalen. Deze zijn afkomstig van bijvoorbeeld notarissen, deurwaarders, burgers, politie en Openbaar Ministerie en ketenpartners. Deze signalen worden gewogen en gelegd naast de reeds binnen het BFT beschikbare informatie. Het geheel wordt binnen het team TOBO (Team Ontwikkeling en Bijzondere Onderzoeken bekeken en gewogen. Vervolgens wordt de meest juiste interventie bepaald en gestart.

Ter illustratie het volgende:

Figuur 1: Aantal belangrijke signalen notariaat, gerechtsdeurwaarders en Wwft 2017

	2017
Notariaat	
Art. 25a Wna-meldingen	25
Art. 111c Wna (Belastingdienst)	44
Signaal KNB	9
Burgersignalen Notariaat	25
Kadaster	26
Gerechtsdeurwaarders	
Art. 19 Gdw- meldingen	4
Signaal KBvG	6
Burgersignalen Gdw	25
Wwft	
RIEC's	11
OM/politie	6

Toelichting figuur 1: Het is mogelijk dat meerdere signalen in één onderzoek betrokken worden

Het BFT reageert op de ernstigste en meest actuele signalen. Dit risico-georiënteerd toezicht blijkt efficiënt te zijn. Maar ook effectief. Bij nader onderzoek is er meestal sprake van één of meerdere normschendingen. Overigens wordt ook steeds gezien hoe het toezicht op een aantal specifieke, op basis van meer algemene analyse bepaalde, thema's kan worden ingezet.

In het jaarverslag wordt verder omschreven hoe het toezicht door zowel de afdeling N/G, als de afdeling Wwft wordt uitgeoefend en welke meetbare resultaten daarmee zijn bereikt. Aansluitend wordt inzicht gegeven in de belangrijkste organisatorische onderwerpen die het afgelopen jaar aan de orde zijn geweest. Tot slot wordt vooruitgeblikt.

2. TOEZICHT NOTARIAAT EN GERECHTSDEURWAARDERS

2.1 NOTARIAAT

Focuspunten voor het toezicht op het notariaat voor 2017 waren:

- bewaringsposities (bijv. verduistering van boedelgelden of het verbloemen van bewaartekorten);
- financieel kwetsbare kantoren;
- aandelenoverdrachten (de zogenaamde 1 euro transactie) en het hiermee faciliteren van misbruik door rechtspersonen bij notarissen (faillissementsfraude);
- grote kantoren.

2.1.1 Werkzaamheden financieel toezicht

De afdeling N/G voert binnen het BFT het integrale toezicht uit op het notariaat en de gerechtsdeurwaarders. Het integrale toezicht betreft het financiële-, het kwaliteits- en het integriteitstoezicht. Dit toezicht heeft tot doel om de belangen van burgers en de gehele maatschappij (dat wil zeggen vertrouwen in het rechtstelsel) te beschermen. Derdengelden dienen veilig te zijn én notarissen en gerechtsdeurwaarders dienen zich aan de voor hen geldende regels te houden.

In het notariaat staan ongeveer 3.200 (kandidaat-) notarissen onder toezicht, werkzaam bij ongeveer 800 kantoren. Het financiële toezicht op het notariaat is in 2017 uitgeoefend door ongeveer 8 FTE, derhalve ongeveer 100 notariskantoren per FTE. Gebaseerd op de door notarissen zelf bij het BFT ingediende cumulatieve 4e kwartaalcijfers 2017 blijkt het gezamenlijk saldi op de notariële kwaliteitsrekeningen per eind 2017 circa 6,7 miljard euro te bedragen.

Het financiële toezicht vindt plaats door de beoordeling van periodieke financiële gegevens en door onderzoeken ter plaatse. Het analyseren van (minimaal) kwartaal- en jaarlijkse financiële gegevens is een belangrijk onderdeel van het financiële toezicht en leidt tot risico-indicaties en risico-classificaties.

De financiële onderzoeken zijn met name gericht geweest op de financieel kwetsbare kantoren. Bij deze financieel kwetsbare kantoren zijn de onderzoeken vooral gericht geweest op de

bewaringspositie en op de financiële ontwikkeling in relatie tot het, door het BFT verlangde, herstelplan.

In 2017 zijn meerdere negatieve bewaringsposities geconstateerd en aan de afdeling Handhaving overgedragen⁴.

Eind 2017 kwam uit een signaal van de politie Amsterdam gecombineerd met informatie uit het eigen lopende onderzoek naar voren dat er op een notariskantoor sprake was van een zeer groot bewaringstekort (ruim € 2,1 miljoen). Daarop is onmiddellijk een klacht ingediend en gevraagd om een ordemaatregel⁵. De notaris in deze zaak bleek onder andere een complete derdengeldenrekening te hebben vervalst en ontzette notarissen aan het werk te hebben. Een andere zeer ernstige zaak betrof een notaris die onder andere vanuit boedeldossiers privébetalingen verrichtte en een bewaringstekort had⁶.

In 2017 zijn er ook meerdere onderzoeken verricht en klachten ingediend aangaande bijvoorbeeld:

- een negatieve liquiditeits- en solvabiliteitspositie⁷;
- het in strijd met wet- en regelgeving af te dragen overdrachtsbelasting overboeken naar de exploitatierekening van het kantoor⁸;
- het niet op orde hebben van de financiële administratie en
- het overboeken van de derdengeldenrekening naar de kantoorrekening zonder het vooraf vaststellen van de toereikendheid van de bewaringspositie.

De afdeling N/G heeft in 2017 tevens bijstand verleend aan de Commissie van Deskundigen Notariaat en verzoeken om ontheffingen van de verplichte samenstellingsverklaring bij kwartaalcijfers beoordeeld en bijstand verleend aan diverse procedures⁹. Vanwege een uitspraak van de bestuursrechter dat er geen wettelijke verplichting is voor een samenstellingsverklaring¹⁰, heeft het BFT besloten om de verplichting tot het indienen van de samenstellingsverklaring voor de kwartaalcijfers met ingang van het derde kwartaal 2017 op te schorten.

Zoals aangegeven in de circulaire jaarstukken 2017 heeft het BFT in 2017 extra aandacht geschonken aan het gebruik van de juiste documenten bij de verslagstaten. Bij het beoordelen van de privécijfers is speciale aandacht besteed aan die notarissen die aangeven een negatief privévermogen te hebben.

2.1.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht

De onderzoeken van de afdeling zijn in 2017 zoveel als mogelijk risicogericht ingestoken en gebaseerd op risicosignalen. De onderzoeken ten aanzien van kwaliteit en integriteit zijn bijvoorbeeld gestart naar aanleiding van signalen waarbij misbruik wordt gemaakt van rechtspersonen en naar aanleiding van signalen waarbij de rechtszekerheid in het geding is. In 2017 bedroeg de capaciteit voor het kwaliteits- en integriteitstoezicht 3,5 FTE.

In 2017 hebben meerdere onderzoeken plaatsgevonden naar onder andere het thema “misbruik van rechtspersonen”. Bij dit thema wordt ook samengewerkt met de Belastingdienst en de KNB en dit heeft onder andere geresulteerd in artikelen die zijn verschenen op NotarisNet van de KNB aangaande diverse trends op het gebied van fraude rond oprichtingen en aandelenoverdrachten. In de onderzochte zaken was onder andere sprake van het schenden van de onderzoeksplicht en de weigeringsplicht van de Wna en was er sprake van Wwft overtredingen¹¹.

⁴ Zie bijvoorbeeld ECLI:NL:TNORAMS:2017:6 of ECLI:NL:TNORAMS:2017:33

⁵ ECLI:NL:TNORAMS:2017:39 en ECLI:NL:TNORAMS:2018:1

⁶ ECLI:NL:TNORARL:2017:45

⁷ O.a. ECLI:NL:TNORARL:2017:7

⁸ O.a. ECLI:NL:TNORAMS:2017:10 (op 6 februari 2018 komt het Hof tot dezelfde conclusie)

⁹ ECLI:NL:RBROT:2017:1681, ECLI:NL:RBROT:2017:5404, ECLI:NL:RBROT:2017:5568

¹⁰ ECLI:NL:RBAMS:2017:6511 en ECLI:NL:RBAMS:2017:6512

¹¹ Zoals ECLI:NL:TNORARL:2017:44 en ECLI:NL:TNORARL:2017:53

In andere gevallen blijkt er sprake van verschillende kwaliteits- en integriteitsschendingen, zoals:

- het passeren van aktes zonder comparanten en waarop handtekeningen ontbreken¹²;
- samenwerken met ontzette notarissen;
- het aangaan alsook laten voortduren van een samenwerking, terwijl deze samenwerking volgens de tuchtrechters in strijd is met notariële regelgeving¹³;
- onbevoegd het notarisambt uitoefenen, nietige akten, geen tolk, een bijkantoor houden et cetera¹⁴;
- het niet dan wel onjuist inschrijven van akten in het Centraal Testamentenregister/Centraal Levenstestamentenregister.

Op grond van het convenant met de KNB worden de bevindingen uit de KNB-audits en de BFT-onderzoeken regelmatig met elkaar afgestemd o.a. tijdens de bilaterale gesprekken tussen de directeurs en in de Overlegcommissie KNB-BFT. Tijdens de overleggen van deze Overlegcommissie wordt binnen de kaders van het Samenwerkingsconvenant KNB-BFT op constructieve wijze informatie met elkaar gedeeld over probleemgevallen. Deze kunnen financieel van aard zijn, als ook betrekking hebben op de kwaliteit of integriteit van het beroepshandelen van een notaris.

2.1.3 Onderzoeken en hoog risicokantoren

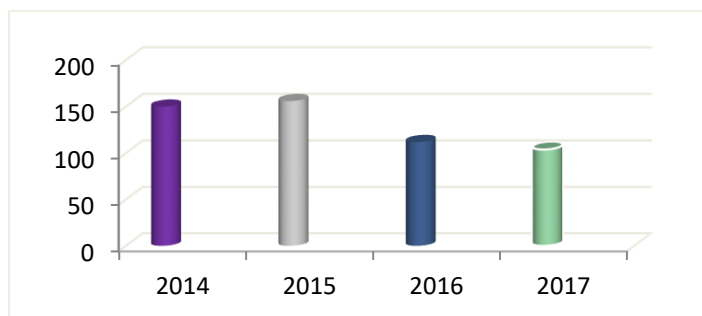
In 2017 heeft de afdeling 104 onderzoeken uitgevoerd bij notariskantoren, waarvan 30 K/I onderzoeken (al dan niet gecombineerd met financieel). In 2016 waren dit 112 onderzoeken. Deze aantallen zijn lager dan enkele jaren geleden.

De reden hiervan is dat meer grotere gecombineerde onderzoeken plaatsvinden (financieel en kwaliteit/integriteit) als consequentie van het doorvoeren van risicogericht toezicht. Hiermee is de scope van de onderzoeken verbreed. Ook zijn de onderwerpen, die ten grondslag liggen aan een onderzoek, groter van aard. Buiten de hiervoor genoemde aantallen heeft de afdeling ook in 39 gevallen een onderzoek ingesteld en een rapport uitgebracht aan notarissen ten aanzien van hun financiële situatie in privé.

Een andere reden voor het lagere aantal onderzoeken is het bijstand verlenen door de toezichthouders aan de afdeling handhaving in verband met het toegenomen aantal normoverdragende gesprekken, pre-tuchtrechtelijke gesprekken en tuchtklachten door het risicogeorïënteerde toezicht en de meer ernstige normschendingen.

In 2017 zijn er op basis van onderzoeken van de afdeling N/G in klachtprocedures bijvoorbeeld 3 notarissen ontzet, 2 notarissen onmiddellijk geschorst op basis van een ordemaatregel (waarvan 1 ook in 2017 is ontzet) en zijn er schorsingen uitgesproken bij verschillende notarissen van respectievelijk 3 maanden (een maal), 2 maanden (1 maal), 8 weken (2 maal), 2 weken (3 maal) en 1 week (1 maal).

Figuur 2: Aantal uitgevoerde onderzoeken notariaat 2014-2017

¹² Bijvoorbeeld ECLI:NL:GHAMS:2017:1928

¹³ ECLI:NL:TNORDHA:2017:18

¹⁴ ECLI:NL:TNORAMS:2017:4

Voor 2018 zal het BFT, net als voor het jaar 2017 zijn onderzoeken richten op de volgende risicofactoren:

- bewaringsposities (bijv. verduistering van boedelgelden of het verbloemen van bewaartekorten);
- financieel kwetsbare kantoren;
- aandelenoverdrachten en oprichtingen van rechtspersonen en het hiermee faciliteren van misbruik door rechtspersonen (o.a. faillissementsfraude);

Daarnaast zal de afdeling zich richten op overige signalen waarbij de integriteit, de rechtszekerheid en belangen van derden in het geding zijn.

Hoog risicokantoren

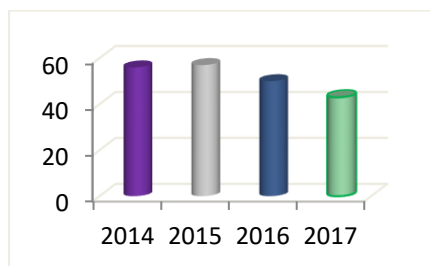
Van een notariskantoor met een hoog risico is sprake, wanneer het BFT bij ten minste vier van de zeven risicogebieden een hoog risico inschat. Deze risicogebieden zijn: bewaring, liquiditeit, solvabiliteit, resultaat, kwaliteit, integriteit en overig. Bij uitzondering is ook van een hoog risico sprake op basis van één indicator, namelijk in het geval van een zeer ernstige situatie.

In totaal beschouwt het BFT eind 2017 43 kantoren als een hoog risico (dus ongeveer 5% van het totaal aantal kantoren). Hiervan stonden 36 kantoren op hoog risico vanwege de financiële indicatoren. Eind 2016 waren dit er 42. Van deze 36 kantoren eind 2017 zijn er 11 die eind 2016 nog niet op hoog risico stonden, derhalve 30% is 'nieuw'. De redenen dat kantoren niet meer op hoog risico staan zijn divers, zoals ontzetting uit het ambt, defungeren dan wel verbeterde resultaten.

Eind 2017 kwalificeerden 9 notarissen en 4 kandidaat-notarissen als een hoog risico vanwege de indicator kwaliteit/integriteit. Het BFT beschouwt deze personen en, afhankelijk van de situatie ook de betreffende kantoren, als een hoog risico indien er sprake is van signalen op ernstige normschendingen c.q. een grote kans op een zware tuchtrechtelijke maatregel. Bij 13 personen, werkzaam op 12 kantoren, beschouwt het BFT in 8 gevallen ook het kantoor als een hoog risico. Van deze 8 kantoren is in één geval ook de financiële indicator hoog (dus 7 kantoren extra, naast de 36 kantoren op hoog risico financieel). In totaal zijn er derhalve 43 hoog risico kantoren. Van de genoemde 13 personen die eind 2017 op hoog risico staan, zijn er 4 'nieuw' op hoog risico gekomen.

Eind 2016 kwalificeerden 42 kantoren financieel als hoog risico kantoor en 14 kantoren op hoog risico voor kwaliteit/integriteit. Zes kantoren stonden op hoog risico voor zowel de gebieden financieel als kwaliteit/integriteit. Derhalve kwalificeerden eind 2016 50 kantoren op hoog risico en eind 2017 in totaal 43 kantoren.

Figuur 3: Aantal hoog risicokantoren notariaat 2014-2017

Het BFT merkt op dat het bestand 'hoog risicokantoren' meer fluctueert en dynamisch is dan het lijkt gezien de absolute aantallen. Het zijn dus niet steeds dezelfde kantoren die in deze categorie vallen.

Wat opvalt is dat bij een tiental notariskantoren over het laatste kwartaal 2017 op enig moment een negatieve bewaarpositie bij het BFT is gemeld c.q. door het BFT is geconstateerd. De betreffende kantoren stonden geen van allen op een financieel hoog risico. De oorzaak lijkt met name gelegen in de grote drukte als gevolg waarvan er, ondanks waarborgen, toch (administratieve) fouten worden

gemaakt, zoals dubbele uitbetalingen/batches, verkeerde bedragen worden uitbetaald (bijvoorbeeld 'een nul teveel') of bijvoorbeeld er een uitbetaling plaatsvindt in plaats van een verrekening met de aankoop van een ander pand. Dit geeft aan dat, waar enerzijds de aantallen dalen, anderzijds steeds nieuwe situaties de aandacht van de toezichthouder vragen.

2.2 GERECHTSDEURWAARDERS

Focuspunten voor het toezicht op de gerechtsdeurwaarders voor 2017 waren:

- bewaringsposities;
- financieel kwetsbare kantoren (o.a. bestuursregel liquiditeit/solvabiliteit);
- de wijze waarop kantoren hun automatisering hebben ingericht en contractafspraken hebben verwerkt conform de BLOS-regelgeving;
- het in rekening brengen van onterechte kosten c.q. onnodige kosten maken.

2.2.1 Werkzaamheden financieel toezicht

De afdeling N/G heeft in 2017 het hele jaar integraal toezicht gehouden op de gerechtsdeurwaarders, aangezien vanaf 1 juli 2016 ook het kwaliteits- en het integriteitstoezicht, naast het financiële toezicht, bij het BFT ligt.

Het toezicht over 2017 betreft gemiddeld ongeveer 800 ambtelijk bevoegden in ongeveer 170 kantoren, waarvan gemiddeld ongeveer 340 gerechtsdeurwaarders, naast de gemiddeld ongeveer 460 kandidaat-gerechtsdeurwaarders en toegevoegd-gerechtsdeurwaarders.

Het financiële toezicht is uitgevoerd door de beoordeling van periodieke financiële gegevens en door onderzoeken ter plaatse. De financiële onderzoeken zijn met name gericht geweest op de financieel kwetsbare kantoren. Het financiële toezicht op de gerechtsdeurwaarders is in 2017 uitgeoefend door ongeveer 2,2 fte, derhalve ongeveer 75 gerechtsdeurwaarderskantoren per FTE, inclusief enkele zeer grote gerechtsdeurwaarderskantoren.

Zoals aangegeven in de circulaire jaarstukken 2017 heeft het BFT in 2017 extra aandacht geschonken aan het gebruik van de juiste documenten bij de verslagstaten.

2.2.2 Werkzaamheden kwaliteits- en integriteitstoezicht

Uitgangspunt is dat vorderingen moeten worden betaald en dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor het nakomen van hun financiële verplichtingen, maar onnodige schuldophoging zal zoveel mogelijk moeten worden vermeden. Vanuit dat uitgangspunt is bezien of er vraagtekens kunnen worden gezet bij de proportionaliteit van bij schuldenaren in rekening gebrachte kosten gelet op de hoogte van de onderliggende vordering. Het BFT heeft hierover informatie verzameld en analyses gemaakt. Dat gaf aanleiding tot nader onderzoek bij een aantal gerechtsdeurwaarders(kantoren).

Ten aanzien van het kwaliteits- en integriteitstoezicht op gerechtsdeurwaarders heeft het BFT zich dan ook met name gericht op het al dan niet onterecht kosten in rekening brengen aan de debiteur c.q. het maken van onnodige kosten.

Tevens is de nodige aandacht besteed aan de onafhankelijkheid van enkele gerechtsdeurwaarderskantoren.

Het integrale toezicht op de gerechtsdeurwaarders is in 2017 uitgeoefend door nog geen 1,5 FTE.

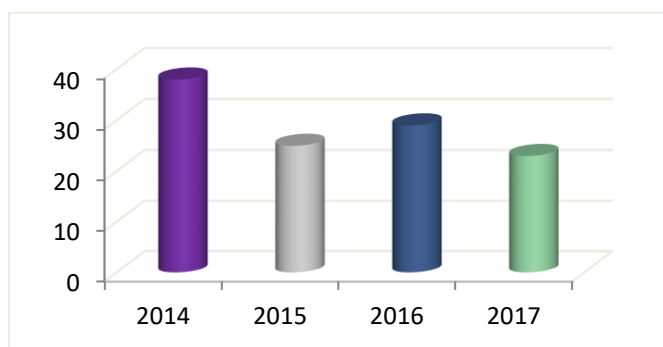
2.2.3 Onderzoeken en hoog risicokantoren

In 2017 heeft de afdeling 23 onderzoeken uitgevoerd, waarvan 10 K/I onderzoeken (al dan niet gecombineerd met financieel). In 2016 waren dit 29 onderzoeken. Deze aantallen zijn iets lager dan enkele jaren geleden. De reden hiervan is dat meer grotere gecombineerde onderzoeken plaatsvinden (financieel en kwaliteit/integriteit) als consequentie van het integrale toezicht en het doorvoeren van risicogericht toezicht.

In 2017 zijn er vier gerechtsdeurwaarders ontzet¹⁵, waaronder 3 gerechtsdeurwaarders die in het najaar van 2016 naar aanleiding van klachten bij een tweetal kantoren met spoed als ordemaatregel geschorst waren in verband met het (langdurig) bestaan van negatieve bewaarposities en het (creatief) hiermee omgaan bij de indiening van de cijfers. Dit betroffen beide financieel kwetsbare kantoren. Een bijzondere situatie met als gevolg een ontzetting betrof de deurwaarder die in aanraking kwam met het tv-programma Undercover in Nederland.

Eind 2017 was er sprake van een gerechtsdeurwaarder die als ordemaatregel voorlopig werd geschorst¹⁶. Volgens het BFT was hier sprake van het laten ontstaan en laten bestaan van een bewaringstekort door het hebben van een onjuist beeld van de financiële situatie, de onjuiste toepassing van schuldenaarstarieven, de onjuiste toepassing van btw-regels, het niet voldoen aan de Bestuursregel houdende minimumeisen voor de liquiditeitsratio en solvabiliteitsratio van de gerechtsdeurwaarder, het handelen in strijd met artikel 475i Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv), het niet voortvarend afwikkelen van dossiers en het handelen in strijd met de regels inzake proportionaliteit.

Figuur 4: Aantal uitgevoerde onderzoeken gerechtsdeurwaarders 2014-2017

¹⁵ ECLI:NL:TGDKG:2017:25 en ECLI:NL:TGDKG:2017:85 / ECLI:NL:GHAMS:2017:5252

¹⁶ ECLI:NL:TGDKG:2017:195

De fluctuatie in de hoeveelheid wordt verklaard door de complexiteit van de uitgevoerde onderzoeken.

Voor 2018 zal het BFT, net als voor 2017, zijn onderzoeken richten op de volgende risicofactoren:

- bewaringsposities;
- financieel kwetsbare kantoren en herstelplannen (o.a. de bestuursregel liquiditeit/solvabiliteit);
- de wijze waarop kantoren hun automatisering hebben ingericht en complexe contractafspraken over tarieven en verdiensten hebben verwerkt;
- het in rekening brengen van onterechte of niet-inzichtelijke kosten c.q. onnodige kosten maken, alsmede de stelselmatigheid en het gebrek aan documentatie daarvan;

Daarnaast zal de afdeling zijn onderzoeken richten op:

- onafhankelijkheid en de complexe eigendoms- en belangenstructuren;
- verwevenheid tussen kwaliteitsaspecten en de impact op financiële uitkomsten.

Hoog risicokantoren

Van een gerechtsdeurwaarderskantoor met een hoog risico is sprake, wanneer het BFT bij ten minste vier van de zeven risicogebieden een hoog risico inschat. Deze risicogebieden zijn: bewaring, liquiditeit, solvabiliteit, resultaat, kwaliteit, integriteit en overig. Bij uitzondering is ook van een hoog risico sprake op basis van één indicator, namelijk in het geval van een zeer ernstige situatie.

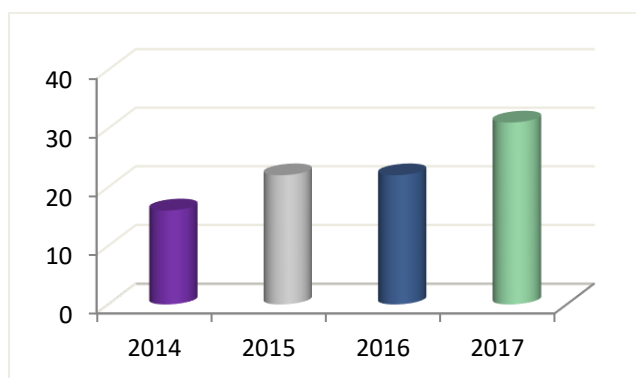
Het totaal aantal hoog risicokantoren op financieel, kwaliteits- en integriteitsgebied is in vergelijking met 2015 en 2016 (ieder 22) gestegen naar 31.

Eind 2016 stonden 22 kantoren financieel op hoog risico en 2 kantoren eveneens op een hoog risico voor kwaliteit/integriteit.

In 2017 staan er 22 kantoren op een hoog risico vanwege de financiële indicatoren, (waarvan 11 (dus 50%) 'nieuw' in deze categorie terecht is gekomen. Daarnaast worden 14 kantoren als een hoog risico beschouwd voor de indicatoren kwaliteit en integriteit, waarvan er 5 ook voor financieel op hoog risico staan (dus 9 kantoren extra, naast de 22 kantoren op hoog risico financieel). In totaal staan derhalve 31 kantoren op hoog risico. De redenen dat kantoren niet meer op hoog risico staan zijn divers, zoals ontzetting uit het ambt, defungeren, dan wel verbeterde resultaten en het aangaan van bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden.

De hieronder zichtbare stijging in 2017 van het aantal hoog risicokantoren op het gebied van kwaliteit/integriteit komt met name doordat het BFT in 2017 meer inzicht heeft gekregen in de risico's op dit terrein en, met dat inzicht, een meer nauwkeurige screening van de kantoren heeft plaatsgevonden.

Figuur 5: Aantal hoog risicokantoren gerechtsdeurwaarders 2014-2017

3. TOEZICHT WET TER VOORKOMING VAN WITWASSEN EN FINANCIËREN VAN TERRORISME (Wwft)

Focuspunten voor het Wwft-toezicht in 2017 waren:

1. Samenwerken met ondertoezichtstaanden en ketenpartners
 - het beschikbaar stellen van kennis en inzicht door onder meer het verzorgen van presentaties en interpretaties van specifieke casuïstiek afgeven door de helpdesk WWFT;
 - het voortzetten (en uitbreiden) van de toezichtarrangementen;
 - de informatiepositie behouden (en versterken) door volle inzet op samenwerking met ketenpartners.
2. Onderzoeken
 - veruit het grootste deel van haar onderzoekscapaciteit gebruiken voor risicogerichte onderzoeken ('bijzondere onderzoeken');
 - voor reguliere onderzoeken gebruik maken van bevestigingen vanuit het geautomatiseerde systeem.

Door risicogericht te werken heeft de afdeling Wwft in 2017 haar capaciteit doelgericht ingezet. Deze aanpak leidt tot een afgewogen mix van interventies die uiteindelijk resulteert in efficiënt én effectief toezicht. Hierdoor worden de administratieve lasten zoveel mogelijk beperkt voor ondertoezichtstaanden die zich aan wet- en regelgeving houden.

Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste twee pijlers van dit risicogericht vormgegeven toezicht.

3.1 Samenwerken met ondertoezichtstaanden & ketenpartners

De afdeling Wwft heeft in 2017 vergaarde kennis en inzicht beschikbaar gesteld aan de ondertoezichtstaanden (de 'professionals') en partners in de handhavingsketen. Deze handhavingsketen heeft tot doel het voorkomen en bestrijden van witwassen én van het financieren van terrorisme. De afdeling heeft 18 presentaties en workshops gehouden, waarbij in totaal ruim 550 personen aanwezig waren.

Daarnaast stuurt de afdeling Wwft intensief aan op de samenwerking met haar partners in de handhavingssketen. Door deze samenwerking is de informatiepositie van de afdeling in 2017 wederom vergroot, waardoor zoveel mogelijk risicogericht kan worden gewerkt. Daarom zet de afdeling ook de komende jaren blijvend capaciteit in op het voortzetten (en uitbreiden) van deze opgebouwde samenwerkingsverbanden. In het verslagjaar is onder meer de samenwerking met de Taskforce Brabant Zeeland (RIEC's Zeeland West-Brabant en Oost-Brabant) en het Financieel Expertisecentrum (FEC) verder geïntensiveerd.

FINANCIËEL EXPERTISE CENTRUM: FEC

De missie van het FEC: resultaatgericht samenwerken als één overheid ter bestrijding van financieel economische criminaliteit en niet integer gedrag in de financiële sector.

Het BFT is als participant aangesloten bij de volgende 2 FEC-projecten:

Project trustkantoren. *Het project richt zich op de trustsector in Nederland. Deze sector loopt een groot inherent risico om betrokken te raken bij financieel economische criminaliteit, zoals witwassen en de financiering van terrorisme. De trustsector kan geen diensten verlenen zonder juridische en financiële beroepsbeoefenaren zoals accountants, notarissen, belastingadviseurs en administratiekantoren. Sinds de start van het project heeft het BFT veel sectorexpertise opgedaan en waargenomen fenomenen uit de toezichtspraktijk ingebracht. De noodzakelijkerwijs ingezette professionalisering van de trustsector leidt tot een toename van zogenaamde opgeknipte dienstverlening met een nadrukkelijke rol voor instellingen onder toezicht van het BFT. In aansluiting op het verkennende project in 2016 zijn in 2017 de aanbevelingen uit de verkenning uitgevoerd. Deze aanbevelingen omvatten het nader uitwisselen van fenomeenkennis over de trustsector, nadere samenwerking tussen BFT en FEC-partners bij de aanpak van illegale trustkantoren en de vaststelling van een risicomatrix voor de trustsector als startpunt om te komen tot een integraal interventiebeleid in 2018.*

Project bestrijding terrorismefinanciering. *Het project richt zich op de samenwerking door:*
I op basis van signalen, inzicht te verkrijgen in de financiële netwerken van relevante personen en entiteiten die in verband kunnen worden gebracht met terrorismefinanciering;
II. een interventiestrategie op te stellen bij het aantreffen van terrorismefinanciering;
III. typologieën te formuleren van potentiële soorten terrorismefinanciering en het verankeren van 'lessons learned' bij de betrokken partners.
Het BFT is op 14 juni 2017 toegetreden tot het project.

 In 2017 waren twee toezichtarrangementen van kracht: met het Register Belastingadviseurs (RB) en de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA). Het doel van een toezichtarrangement is dat een beroepsorganisatie, op basis van in het arrangement opgenomen normen, zelf reguliere onderzoeken uitvoert bij haar leden. Het RB en de SRA hebben in 2017 respectievelijk 39 en 60 onderzoeken uitgevoerd. Daar zijn ook sancties uit voortgekomen.

3.2 Onderzoeken

De afdeling Wwft besteedde in 2017 veruit het grootste deel van haar onderzoekscapaciteit aan bijzondere onderzoeken, die geselecteerd waren op basis van risicoanalyse. De verkregen informatie uit onder meer de samenwerkingsverbanden en overgedragen signalen van ketenpartners, vormde de basis voor deze analyse. De speerpunten waren faillissementsfraude en trustkantoren (zie ook kaders). Ook zijn bijzondere onderzoeken uitgevoerd op het gebied van het financieren van terrorisme.

In totaal heeft de afdeling Wwft 42 bijzondere onderzoeken in 2017 afgerond. Deze onderzoeken leverden 144 meldingen van ongebruikelijke transacties bij de FIU-NL op. Daarnaast dragen de

gedane gerechtelijke uitspraken, als gevolg van deze uitgevoerde bijzondere onderzoeken, bij aan compliant gedrag van de ondertoezichtstaanden.

COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, 29 JUNI 2017, NR. 16/720 / ECLI:NL:CBB:2017:235

Boete van € 1.500,- voor niet verrichten cliëntenonderzoek. Overtreding artikelen 3 en 33 van de Wwft.

Gelet op de rapportage van 5 februari 2015 is het College van oordeel dat het BFT terecht heeft geconstateerd dat de betreffende instelling heeft nagelaten een toereikend cliëntenonderzoek te verrichten.

Enkel het vastleggen van de door de instelling genoemde gegevens in onder meer fiscale aangiften is niet toereikend, omdat op grond van die gegevens de cliënt niet kan worden geïdentificeerd. Het cliëntenonderzoek dient bovendien plaats te vinden vóór aanvang van de cliëntrelatie en kan dus niet pas plaatsvinden op het moment dat de instelling bijvoorbeeld aangifte doet voor zijn cliënten.

Het College ziet daarnaast geen grond voor het oordeel dat de rechtbank en het BFT de Wwft verkeerd hebben geïnterpreteerd. Uit de door de instelling aangehaalde kamerstukken blijkt niet dat het cliëntenonderzoek geheel vormvrij is. De wens van de wetgever om met de Wwft een minder rigide systeem te hanteren met als uitgangspunt een risicogeoriënteerde benadering doet niet af aan de in de artikelen 3 en 33 van de Wwft neergelegde verplichtingen.

**KAMER VOOR HET NOTARIAAT, 18 OKTOBER 2017, C/05/322280 KL RK 17-77 /
CLI:NL:TNORARL:2017:44**

Schorsing van twee weken voor o.m. het niet verrichten van verscherpt cliëntenonderzoek en het niet doen van meldingen bij de FIU. Overtreding artikelen 8 en 16 Wwft.

Met betrekking tot twee aandelenoverdrachten heeft het BFT een klacht ingediend tegen een notaris in verband met de bijzondere koopsom ter hoogte van € 1,-, terwijl het eigen vermogen van de betrokken vennootschappen nog aanzienlijk was en (gedeponeerde) recentere jaarstukken ontbraken.

Voor die situatie geven de richtlijnen volgens de Kamer aan dat een verscherpt onderzoek nodig is om uit te sluiten dat er sprake is van witwassen en ook onderzoek nodig is vanwege de algemeen bekende risico's op het gebied van fiscale- en faillissementsfraude. Ten onrechte is nagelaten door de notaris het nodige te onderzoeken en vast te leggen. De toelichting van de notaris ter zitting dat verkoper hem bekend was brengt daar geen wijziging in. Daarnaast heeft volgens de Kamer het BFT terecht gewezen op de poortwachtersrol die de notaris heeft. De hoogte van de koopsom alleen al had moeten leiden tot een volstrekt andere houding en werkwijze van de notaris. Er was op geen enkele wijze sprake van de zorg die cliënten en derden van een notaris mochten verwachten. Deze nalatigheid raakt de kern van het notariaat.

De afdeling Wwft werkt in 2018 verder aan 30 bijzondere onderzoeken, die in 2017 zijn gestart. Daarnaast heeft de afdeling voor het Project Niet Melders¹⁷ van vijf aangedragen zaken diepgaande analyses gemaakt.

¹⁷ Het project is een gezamenlijk project van het Anti Money Laundering Centre van de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, de landelijke eenheid van de nationale politie, de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-NL), Belastingdienst Bureau Toezicht Wwft, De Nederlandsche Bank, het Openbaar Ministerie (Functioneel Parket) en het BFT. Als onderdeel van een projectmatige aanpak selecteren de samenwerkende partijen elk jaar enkele zaken die voor strafrechtelijke vervolging in aanmerking kunnen komen. Het project heeft tot doel de

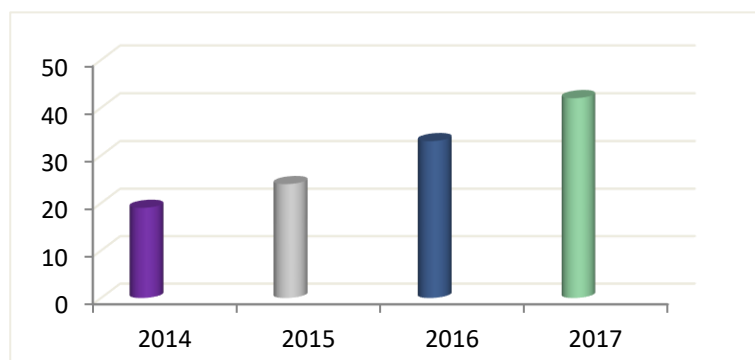
In 2017 zijn in het kader van het project Digin Wwft ruim 1300 kleine administratiekantoren geïnformeerd over de Wwft. Tevens zijn ruim 100 van de aangeschreven kantoren verzocht de online assessment in te vullen ('2e fase van het project'). De uitkomsten van deze assessments hebben geleid tot daadwerkelijke kantoorbezoeken.

Digin Wwft

Het BFT tracht met het project Digin Wwft de naleving van de Wwft bij kleine administratiekantoren naar een hoger niveau te tillen. Het project is in 2015 ontwikkeld en met een pilot in de provincie Drenthe in de praktijk succesvol getest. Met dit project worden grote groepen kleine administratiekantoren geïnformeerd over de Wwft. De 2e fase van het project bestaat uit een online assessment met behulp van een ontwikkelde geautomatiseerde tool. Afhankelijk van deze assessments worden een aantal geselecteerde kantoren daadwerkelijk bezocht. Zowel de doorselectie van deze groep ondertoezichtstaanden alsmede de keuze van de regio waar ze gevestigd zijn, zijn risicogericht. Het project levert veel interactie op met de kantoren. Daarom is besloten om het project de komende jaren voort te zetten.

In 2018 wordt het Wwft-toezicht voortgezet zoals dat in de afgelopen jaren is vormgegeven. Dit betekent dat de samenwerking met ondertoezichtstaanden en ketenpartners blijvend wordt gezocht. Bij de bijzondere onderzoeken zal thematische aandacht zijn voor, naast het financieren van terrorisme, de belastingadvieskantoren.

Figuur 6: Aantal uitgevoerde bijzondere onderzoeken WWFT 2014-2017

naleving van de Wwft door onder meer 'niet-meldende' accountants, notarissen, belastingadviseurs en administratiekantoren te verbeteren.

4. HANDHAVING DOOR AFDELING JURIDISCHE ZAKEN EN HANDHAVING (JZ/HH)

4.1 Handhavingsmaatregelen BFT per beroepsgroep

Indien bij een onderzoek naar een notaris, gerechtsdeurwaarder of Wwft-plichtige een normschending wordt geconstateerd, kan het BFT hierop handhaven. Het BFT handhaaft volgens zijn Handhavingsbeleid, zoals gepubliceerd in de Staatscourant (2016 nr. 65892) en volgens het beleid voor het vaststellen van de hoogte van de bestuurlijke boete op grond van de Wwft, zoals onlangs gepubliceerd op de vernieuwde website.

Het optreden van het BFT is gericht op het bereiken van normconform gedrag en het (doen) beëindigen van de normschending. De keuze voor de inzet van een handhavingsinstrument en de wijze waarop het handhavingsinstrument wordt ingezet, hangt af van de omstandigheden van het geval. Voor iedere situatie wordt bepaald welk handhavingsinstrument het meest effectief en efficiënt is.

Het BFT kan als handhavingsinstrument normschendingen intern afdoen en de betrokkene eventueel gelegenheid geven tot herstel. Voor interne afdoening heeft het BFT de keuze tussen het sturen van een waarschuwingsbrief, het opleggen van een boete of dwangsom (bij bepaalde administratieve aangelegenheden Wna/Gdw en schending van de Wwft), het voeren van een normoverdragend gesprek of het voeren van een pre-tuchtrechtelijk gesprek. Als zwaarste handhavingsmaatregel kan het BFT een tuchtklacht indienen. Naast of in plaats van de inzet van de genoemde handhavingsinstrumenten moet het BFT bij het vermoeden van een strafbaar feit aangifte bij het Openbaar Ministerie doen. Over gedragingen waarvoor een bestuurlijke boete opgelegd kan worden en die tevens een strafbaar feit zijn, vindt afstemming plaats met de officier van justitie.

Hieronder is in een overzicht alle handhavingsmaatregelen van het BFT per beroepsgroep in 2017 weergegeven. In totaal heeft het BFT afgelopen jaar 189 maatregelen opgelegd.

Figuur 7: Handhavingsmaatregelen BFT per beroepsgroep in 2017 ¹⁸

Handhavingsmaatregel	Notarissen	Gerechtsdeurwaarders	Wwft-plichtigen
Aanwijzing	0	0	12
Waarschuwingsbrief	82	3	15
Boete	0	0	14
Voornemen dwangsom	0	0	0
Last onder dwangsom	0	2	7
Invorderingsbeschikking	0	0	2
Normoverdragend gesprek	4	0	0
Pre-tuchtrechtelijk traject	16	1	0
Tuchtklacht	20 ¹⁹	5 ²⁰	0
Aangifte strafrecht	2	3	1
Totaal	124	14	51

In 2017 zijn 82 waarschuwingsbrieven verzonden aan notarissen. Dit waren er minder dan in 2016. Toen zijn er 205 waarschuwingsbrieven verzonden, waarvan 101 brieven betrekking hadden op te weinig behaalde PE-punten (Permanente Educatie) door notarissen. De handhaving wegens te weinig behaalde PE-punten hoefde in 2017 echter niet plaats te vinden, omdat het tijdvak voor de PE-verplichting twee jaar betreft (even jaren). Daarnaast zijn er in 2017 geen waarschuwingsbrieven verzonden en geen last onder dwangsom opgelegd aan notarissen wegens het te laat/niet tijdig indienen van cijfers/samenstellings-verklaringen, dit gelet op de perikelen omtrent de samenstellingsverklaringen bij de kwartaalcijfers.

¹⁸ Bij de notarissen en bij de gerechtsdeurwaarders zijn de maatregelen in absolute getallen per persoon weergegeven. Bij de WWFT zijn de maatregelen in absolute getallen per instelling/kantoor weergegeven.

¹⁹ 2 x met voorstel BFT tot voorlopige schorsing ex artikel 106 Wet op het notarisambt (Wna).

²⁰ 2 x met voorstel BFT tot voorlopige schorsing ex artikel 38 Gerechtsdeurwaarderswet (Gdw).

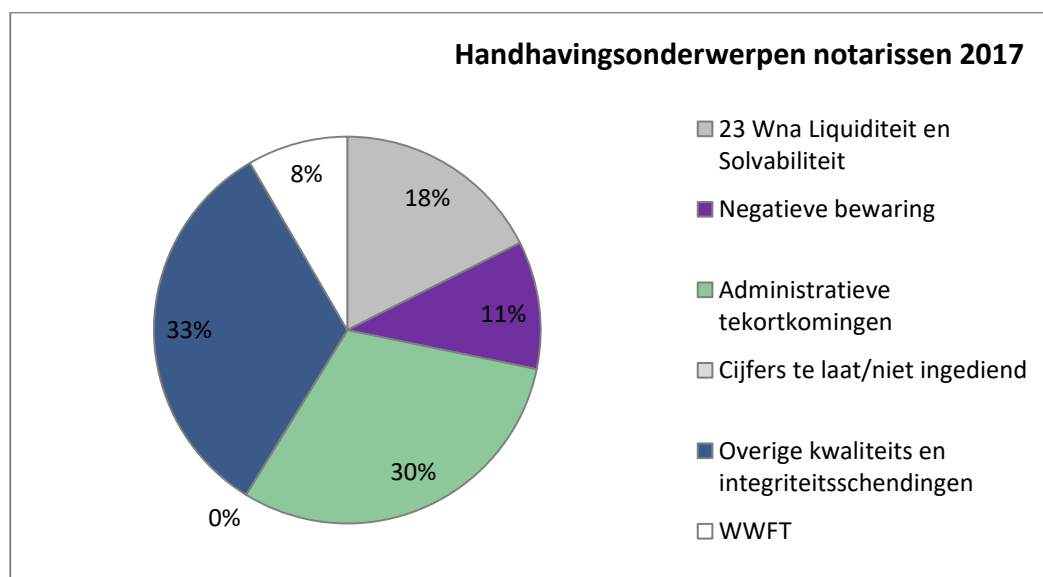
Per 1 januari 2015 is in de Regeling op het notarisambt (Rna) de verplichting opgenomen voor notarissen om een door een accountant opgemaakte samenstellingsverklaring te overleggen bij de kwartaalcijfers teneinde de juistheid en volledigheid van de bij het BFT ingediende kwartaalcijfers te borgen. Daarnaast is een ontheffingsmogelijkheid van deze verplichting in de Rna opgenomen. Een verzoek tot ontheffing is in een aantal zaken geweigerd, waartegen bezwaar en – na afwijzing van het bezwaar – beroep is aangetekend.

In twee zaken heeft de rechtbank Amsterdam geoordeeld dat de door de Minister in de Rna vastgelegde verplichting tot het overleggen van een samenstellingsverklaring onvoldoende wettelijke basis heeft en is de bepaling waarin deze verplichting is vastgelegd buiten toepassing verklaard. Het BFT heeft hoger beroep aangetekend tegen de betreffende uitspraken. Het BFT heeft tevens aanleiding gezien de verplichting voor notarissen om een samenstellingsverklaring over te leggen bij de kwartaalcijfers op te schorten met ingang van het derde kwartaal 2017.

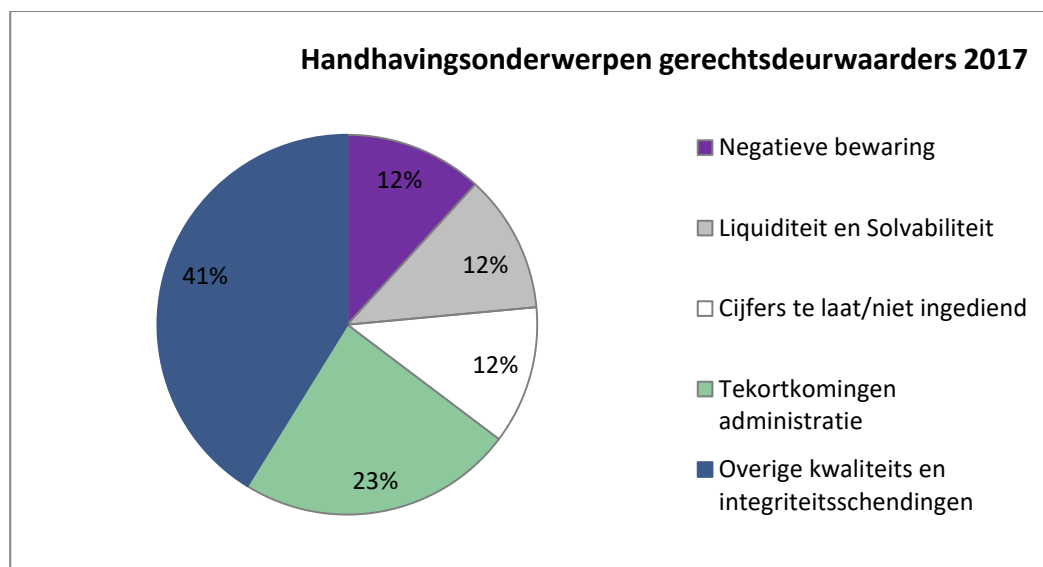
4.2 Handhavingsonderwerpen per beroepsgroep

Het BFT houdt toezicht op de naleving van de normen uit de Wna, de Gdw en de Wwft en onderliggende regelgeving. In onderstaande overzichten zijn de handhavingsonderwerpen per beroepsgroep weergegeven in procenten. Het overzicht geeft slechts een verdeling naar handhavingsonderwerp, niet naar capaciteit.

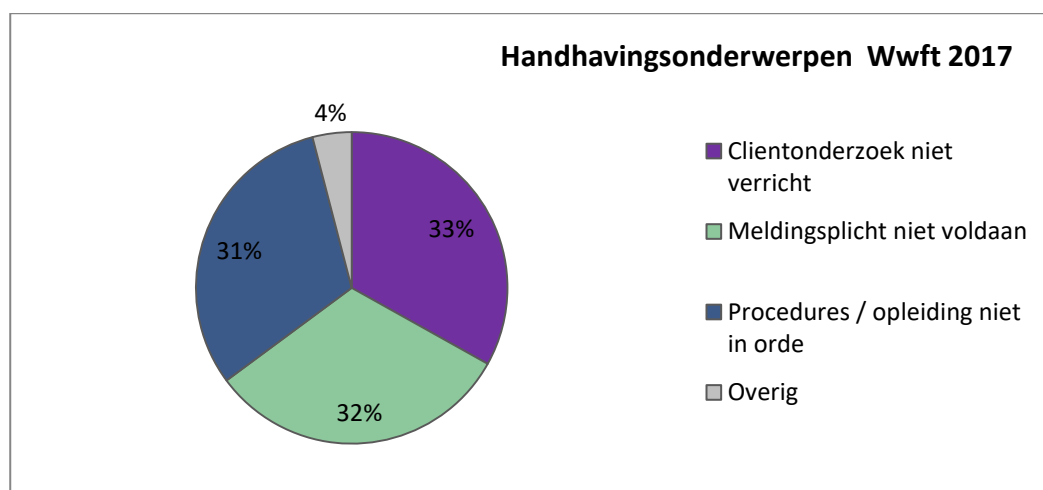
Figuur 8: Handhavingsonderwerpen notarissen 2017

Figuur 9: Handhavingsonderwerpen gerechtsdeurwaarders 2017

Figuur 10: Handhavingsonderwerpen Wwft 2017

4.3 Opgelegde maatregelen door de tuchtrechter in 2017

Als zwaarste handhavingsmaatregel kan het BFT bij beroepsgroepen die onder tuchtrecht vallen, een tuchtklacht indienen. Onderstaand overzicht geeft de door de tuchtrechter opgelegde tuchtmaatregelen weer naar aanleiding van een eerder door het BFT ingediende tuchtklacht.

Figuur 11: Opgelegde tuchtmaatregelen in 2017 n.a.v. ingediende klachten BFT

Tuchtmaatregel	Notarissen	Gerechtsdeurwaarders	Wwft-plichtigen
Ordemaatregel: onmiddellijke schorsing	2	1	0
Ontzetting	3	4	0
Schorsing	10	0	0
Berisping	1	1	0
Waarschuwing	2	0	0
Gegronnd, geen maatregel	2	0	0
Ongegrond	2	1	1
Totaal	23	8	1

In 2017 zijn twee notarissen met onmiddellijke ingang geschorst bij wijze van ordemaatregel in de zin van artikel 106 lid 1 Wna wegens o.a. een negatieve bewaarpositie en oneigenlijke aanwending van derdengelden. Drie notarissen zijn in 2017 ontzet. Aanleiding hiervoor was o.a. – al dan niet in combinatie - een negatieve bewaarpositie, overtreding van artikel 23 Wna (o.a. liquiditeitstekort), kwaliteits- en integriteitsschendingen en niet-naleven van de Wwft. Deze gronden en administratieve tekortkomingen, al dan niet in combinatie, hebben in 10 gevallen geleid tot een schorsing van een notaris, hetgeen een forse toename is t.o.v. het aantal schorsingen in het vorige jaar (aantal 2016: 2). In 6 gevallen bedroeg de schorsing 8 weken of langer en betreft daarmee een zware maatregel.

Er is één gerechtsdeurwaarder met onmiddellijke ingang geschorst bij wijze van ordemaatregel in de zin van artikel 38 lid 1 Gdw. wegens o.a. een bewaringstekort, normschendingen en een liquiditeitsrisico. In 2017 zijn 4 gerechtsdeurwaarders ontzet uit het ambt. Aanleiding hiervoor was o.a. – al dan niet in combinatie – een negatieve bewaarpositie, administratieve tekortkomingen en een onvoldoende liquiditeits- en/of solvabiliteitspositie.

4.4 Overig

Het BFT heeft in 2017 twee klachten ontvangen over zijn optreden. Deze klachten zijn in beide gevallen niet ontvankelijk verklaard, omdat de klachten niet voldeden aan de voorwaarden om tot een inhoudelijke beoordeling te komen.

Daarnaast zijn er in 2017 krachtens de Wet openbaarheid van bestuur 11 WOB-verzoeken behandeld.

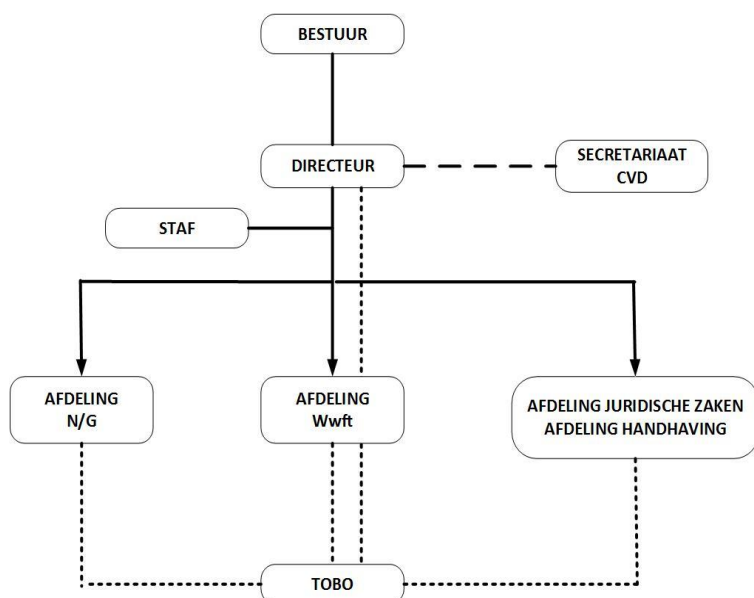
5. DE ORGANISATIE

5.1 Ontwikkelingen

Personeel

Eind 2017 had het BFT 51 werknemers (44,56 fte) en een bestuur van drie bestuursleden. De organisatie is als volgt opgebouwd.

Figuur 12 : Organogram BFT eind 2017

Afgelopen jaar was een jaar met veel personele wisselingen. Naast de opvolging van twee bestuursleden en een hoofd JZ/HH (per 1-1-2018), vertrokken medewerkers als gevolg van nieuwe werkzaamheden elders, pensioen of anderszins. Ook kwamen er relatief veel nieuwe medewerkers bij. Deze nieuwe medewerkers, met verschillende disciplines en deskundigheid, brengen welkomme nieuwe ideeën en vaardigheden mee.

In 2017 heeft het BFT ook gekeken naar de verzekering inzake het ziekteverzuim. Dit heeft geleid tot een nieuwe Verzuimverzekering en een nieuwe Arbodienst. Met de reeds bestaande invulling van een bedrijfsmaatschappelijk werker en vertrouwenspersoon hoopt het BFT hier mee voor zijn medewerkers een goede basis te hebben neergelegd om zijn werkzaamheden naar tevredenheid en in goede gezondheid te kunnen uitoefenen. In dit kader heeft het BFT ook een inventarisatie gedaan naar de secundaire arbeidsvoorwaarden en een start gemaakt met het (up-to-date) maken van het personeelshandboek.

Huisvesting

Er is gedurende een aantal jaar gesproken over een eventuele verhuizing van het BFT waarbij, passend binnen het Rijkshuisvestingsstelsel, bepaalde functionaliteiten gedeeld zouden kunnen worden. In 2017 is onderzocht wat hiervan de voor- en nadelen waren, Dat heeft geleid tot de volgende acties. Het BFT is uit het Rijkshuisvestingsstelsel gestapt. In 2017 is een nieuw huurcontract voor het huidige pand en de huidige parkeerplaatsen afgesloten voor een periode van vijf jaar. Dit alles heeft een kostenbesparing voor het BFT opgeleverd.

Bescherming persoonsgegevens

Afgelopen jaar is in verband met de in 2018 van kracht wordende Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) een externe medewerker o.a. gespecialiseerd op dit gebied, voor een paar maanden bij het BFT gedetacheerd geweest. Ook intern zijn medewerkers hiermee aan de slag gegaan om volgend jaar aan de verordening te kunnen voldoen. Zo maakt het BFT in het kader van de AVG deel uit van, dan wel maakt gebruik van verschillende overleg- en kennisstructuren binnen

het ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarnaast zal het BFT conform de AVG een functionaris voor de gegevensbescherming benoemen. Om verder zorgvuldig met persoonsgegevens om te gaan heeft het BFT naast de reeds bestaande Procedure Meldplicht Datalekken in 2017 zijn Gedragscode voor informatiebeveiliging geüpdatet aan de laatste ontwikkelingen.

Lerende organisatie

Ook in 2017 heeft het BFT de nodige tijd en energie gestoken in (interne) opleidingen en de ontwikkeling van zijn medewerkers. Zo heeft een groot aantal toezichthouders bij het BFT trainingen gevolgd over het gerechtsdeurwaardersvak. Dit betrof een voor het BFT samengestelde cursus van acht middagen door de Hogeschool Utrecht genaamd “Kernvakken opleiding toto kandidaat-gerechtsdeurwaarder”. Ten aanzien van het financieren van terrorisme heeft Wwft intern een zware opleiding voor zijn medewerkers gefaciliteerd. Daarnaast heeft het BFT van uit zijn kennis en deskundigheid zelf cursussen en opleidingen verzorgd aan derden, zoals een master class integriteit en toezicht.

In het verlengde hiervan zijn in het kader van samenwerking met andere toezichthouders stappen gezet. Gezien de overlap in werkzaamheden met een aantal andere toezichthouders en de aard van de toezichtswerkzaamheden is het BFT sinds 2017 aangesloten bij het Markttoezichthoudersberaad (MTB) met een beperkt lidmaatschap. Het MTB is het samenwerkingsverband van toezichthouders die zich (mede) richten op het functioneren van markten en het gedrag van markspelers. Deelnemers zijn: ACM, AFM, Autoriteit Persoonsgegevens, DNB, Kansspelautoriteit, Commissariaat voor de Media en de NZA

Hoewel elke toezichthouder een eigen specifieke taak vervult, hebben de deelnemers bij toezicht op markten regelmatig met elkaar te maken. De vraagstukken en ontwikkelingen van het toezicht zijn vaak vergelijkbaar. Het MTB beoogt de krachten van de toezichthouders op gezamenlijke thema's en vraagstukken te bundelen. Een dergelijke gezamenlijke aanpak leidt tot effectiever en efficiënter toezicht en beperkt waar mogelijk de toezichtlasten.

Het MTB zorgt ervoor dat toezichthouders structureel met elkaar in gesprek zijn, met als doel in een sfeer van openheid en onderling vertrouwen kennis te delen en ervaringen over zaakoverstijgende thema's uit te wisselen. In dat kader heeft het BFT een ronde tafel bijeenkomst voor financiële toezichthouders georganiseerd bij het BFT. Inmiddels heeft dit o.a. geleid tot verder overleg met een aantal toezichthouders (AFM/NZa/ACM), zoals op het gebied van incassowerkzaamheden en gerechtsdeurwaarders. De publiciteit rondom schuldenproblematiek en incassobureaus/ gerechtsdeurwaarders intensiverde dit overleg.

Ook het virtuele TOBO-team blijft energie steken in het regelen van verplichte (PE)-cursussen en de altijd goed bezochte maandelijkse lunchbijeenkomsten voor BFT-medewerkers met steeds een specifiek thema. Tevens heeft het TOBO zich verdiept in het thema “data analysis and statistics”, dat nu verder met het Kadaster uitgewerkt gaat worden.

5.2 Personeelsvertegenwoordiging (PVT)

In 2017 zijn de zittende PVT-leden herbenoemd voor een termijn van drie jaar. De huidige PVT functioneert sinds medio 2014 en is zo samengesteld dat de meeste onderdelen van het BFT hierin zijn vertegenwoordigd, te weten toezichthouders van de afdelingen N/G en WWFT en een medewerker van de Staf.

Regelmatig vindt overleg plaats met de directeur. Daarnaast heeft de PVT halfjaarlijks een overleg met het bestuur. In deze overlegvergaderingen kunnen alle aangelegenheden die het BFT betreffen aan de orde worden gesteld, voorstellen worden gedaan en standpunten kenbaar worden gemaakt. Veel voorkomende onderwerpen zijn personeelsaangelegenheden als functiebeschrijving en -waardering alsmede werkdruk. Ook kantooraangelegenheden als automatisering en huisvesting staan regelmatig op de agenda.

5.3 Risicomanagement

Afgelopen jaar heeft er binnen het BFT weer een risicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij is gekeken naar risico's, de gevolgen en de getroffen (beheers)maatregelen. Uit deze brede inventarisatie blijkt dat het BFT voor 2018 de volgende strategische risico's ziet:

1. Integraal toezicht gerechtsdeurwaarders
2. ICT-voorzieningen
3. Aansprakelijkheidsclaims

Toelichting

1. Integraal toezicht gerechtsdeurwaarders

Het BFT heeft sinds de zomer van 2016 naast het financiële toezicht op de gerechtsdeurwaarders ook het kwaliteits- en integriteitstoezicht als taak. De huidige resultaten van het integrale toezicht op deze beroepsgroep geven aan dat er op alle benoemde handhavingsthema's voor 2018 de nodige serieuze problemen naar voren zullen komen. Deze zaken vergen veel tijd en energie, zowel in de toezichtsfase als in de handhavingsfase. Het valt niet uit te sluiten dat de veelheid aan serieuze kwesties in combinatie met een beperkt budget leidt tot een situatie waarbij een deel van de zaken niet adequaat kan worden opgepakt.

Getroffen beheersmaatregelen

Voor bovengenoemd risico geldt: scherpe analyse, heldere prioritering en "verschuiven" van mensen en middelen. Dit is onder andere mogelijk door de flexibiliteit in inzet van medewerkers op verschillende toezichtstaken. Overigens kan dat laatste weer een risico voor de overige toezichtsonderwerpen met zich meebrengen. Indien capaciteitsuitbreiding tot de mogelijkheden behoort, bijvoorbeeld bij de gerechtsdeurwaarders, zal dit risico afnemen.

2. ICT-voorzieningen

Naar verwachting zal een belangrijk deel van het huidige automatiseringssysteem, waaronder ook DiginBFT, in 2018 geheel vervangen worden. Zie hiervoor ook de volgende paragraaf. Zoals eerder aangegeven is deze vervanging onder meer noodzakelijk als gevolg van imperfecties in de huidige systemen waardoor o.a. niet altijd alle benodigde informatie op een eenvoudig toegankelijke manier beschikbaar is. Er doen zich hier meerdere sub-risico's voor. Een dergelijk project kan immers langer gaan duren dan gepland, meer gaan kosten dan begroot en tot slot bestaat het risico dat het eindproduct niet aansluit op de wensen van de gebruiker. Daarnaast kent het vervangingsproject bij het BFT een specifiek risico, namelijk dat door de thans bestaande imperfecties bij de datamigratie verlies of beschadiging van metadata kan voorkomen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2017 gestart is met het inventariseren en treffen van beheersvoorzieningen.

Getroffen beheersmaatregelen:

In de gehele fase van vervanging wordt extra aandacht besteed aan deze kwetsbaarheid. Indien noodzakelijk worden aanvullende technische maatregelen getroffen. Het BFT maakt gedurende het gehele proces gebruik van beschikbare kennis bij het ministerie van Justitie en Veiligheid en verwante, soortgelijke organisaties en zal ook periodiek een audit op proces en uitvoering (laten) doen.

Naast de meer technische interventies zal er ook de nodige aandacht zijn voor de gedragscomponent.

3. Aansprakelijkheidsclaims

Het BFT werkt steeds meer risicogericht en is sterk gemotiveerd om samen met partners de juiste interventies op het juiste moment te bewerkstelligen. Daarbij worden soms stevige handavingsinstrumenten ingezet. Dit kan leiden tot aansprakelijkheidsclaims.

Getroffen beheersmaatregelen:

Het BFT houdt de dekking ten aanzien van de aansprakelijkheidsverzekering in de gaten. Een zeer hoge claim kan de financiële positie van het BFT uithollen. Dit kan consequenties hebben voor de doorbelasting van kosten toezicht aan de beroepsgroepen. De belangrijkste beheersmaatregelen die het BFT hier treft, zijn de voortdurende focus op verbetering van de kennis en kunde van de medewerkers in combinatie met een zorgvuldige procedure.

5.4 Automatisering

De primaire informatievoorziening van het BFT, Insight, is in 2017 vijf jaar in gebruik. Het product is afgeschreven en het bestuur heeft besloten dit systeem te gaan vervangen. Na een zorgvuldige marktverkenning is gekozen voor een ontwikkeltraject met het Standaard Platform Cloud Services, een onderdeel van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het Standaard Platform beschikt over en ontwikkelt standaard bouwstenen met functionaliteit, waarmee een zaakstelsel zoals het BFT nodig heeft, gebouwd zal worden. In 2018 wordt gestart met de ontwikkeling.

Naast het vervangen van bovengenoemd automatiseringssysteem heeft het BFT vorig jaar besloten tot het vervangen van het portaal DiginBFT. Dit portaal wordt gebruikt voor het leveren van financiële gegevens door ondertoezichtstaanden. Ook dit project start in 2018.

Verder heeft het BFT in 2017 een aansluiting op Justitienet3 aangevraagd. Dit is nodig om aansluiting te kunnen krijgen voor P-Direkt, het HRM-systeem van de Rijksoverheid. Een dergelijke aansluiting biedt het BFT ondersteuning op het gebied van personeelszaken. Het realiseren hiervan vergt meer tijd dan was verwacht.

5.5 Financiële situatie

Gezien de genoemde voornemens begroot het BFT het resultaat voor het jaar 2018 op € 367.000 negatief zijnde het saldo van de inkomsten ad € 5.879.000 (waarvan € 5.747.000 subsidie) en de kosten ad € 6.246.000 (waarvan € 5.248.000 personeelskosten).

5.6 Toekomst

De juridische dienstverlening is in ontwikkeling. Als belangrijke aanjagers voor veranderingen in de werkzaamheden van notarissen, gerechtsdeurwaarders en andere juridische beroepsbeoefenaren worden genoemd ontwikkelingen op het gebied van technologie, economie en internationalisering. Dit roept spanningsvelden op, zoals zichtbaar in de gerechtsdeurwaardersbranche. Het terugbrengen van schuldenproblematiek heeft rechtstreeks gevolgen voor gerechtsdeurwaarders die het vaak al financieel zwaar hebben. Dit geldt ook voor toezicht op de kwaliteit en integriteit, waarvoor de huidige capaciteit van het BFT voor de gerechtsdeurwaarders ontoereikend is. De samenwerking met ketenpartners is juist in deze tijd van belang.

Bij het notariaat zijn tevens veranderingen zichtbaar. Technologische ontwikkelingen (blockchain en dergelijke) zullen invloed hebben op het vak en de kantoororganisatie van de notaris. Daarnaast wordt gesproken over de vraag bij welke juridische kwesties de notaris wel een (verplichte) rol heeft en bij welke niet. Alle veranderingen hebben hun gevolgen voor het werk van de toezichthouder. Het BFT verandert mee. Daarnaast zijn er meer algemene kwesties waar het BFT, waar mogelijk samen met de KNB, zijn visie over ontwikkelt. Zo is daar de vraag of administratieve lasten omlaag kunnen. Het effectief en efficiënt omgaan met het vereiste van de samenstellingsverklaring van een accountant bij het indienen van de kwartaalcijfers bij het BFT is ook een voorbeeld hiervan. Stappen om verder te kijken naar een goede aansluiting van de werkzaamheden van de KNB en het BFT met een goede taak- en rolverdeling zijn volop in gang.

Ook voor de Wwft wordt gekeken naar technische oplossingen om het toezicht op het groot aantal ondertoezichtstaanden zo effectief mogelijk te kunnen inrichten. Digin Wwft is hiervan een goed voorbeeld dat de komende tijd verder doorontwikkeld wordt. De implementatie van de vierde Europese ant-witwasrichtlijn heeft gevolgen voor het BFT en zijn ondertoezichtstaanden. Het BFT is zich hierop al aan het voorbereiden, waarbij steeds meer aandacht gevraagd wordt voor de bestrijding van het financieren van terrorisme.

Kortom, de ontwikkelingen gaan snel. Het BFT volgt deze, signaleert en neemt ze mee in zijn toezicht. Meer aandacht voor analyse in de brede zin van het woord staat daarbij centraal. Dit alles vergt aanpassingsvermogen en vooral een organisatie, die flexibel is en die bereid is om te leren en zich te ontwikkelen. Dat is het BFT. Het BFT gaat graag deze ambitie aan en zoekt hierbij samenwerking met zijn ketenpartners. Onafhankelijk, maar nooit alleen.

III. JAARREKENING 2017

1. Balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016	PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa (1)	18.418	66.638	Egalisatiereserve (6)	584.142	614.600
Materiële vaste activa (2)	73.663	60.420	Reserve nieuwe taken (7)	202.292	437.277
	<u>92.081</u>	<u>127.058</u>		<u>786.434</u>	<u>1.051.877</u>
			Voorzieningen (9)	991.692	1.098.550
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Ministerie van J & V (3)	0	0	Belastingen en premies sociale verzekering (10)	145.649	619
Overige vorderingen (4)	259.430	139.410	Overige schulden (11)	852.320	584.446
	<u>259.430</u>	<u>139.410</u>		<u>997.969</u>	<u>585.065</u>
Liquide middelen (5)	2.424.585	2.469.024			
Totaal activa	2.776.095	2.735.492	Totaal passiva	2.776.095	2.735.492

2. Winst- en verliesrekening over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten			
Subsidies (12)	5.847.000	5.847.000	6.146.000
Onderzoek ondernemingsplannen (13)	101.400	132.000	111.000
Overige opbrengsten (14)	3.000	1.500	3.272
Som der bedrijfsopbrengsten	5.951.400	5.980.500	6.260.272
Lasten			
Salarissen en sociale lasten (15)	4.335.852	4.290.617	3.996.055
Afschrijvingen (16)	92.260	158.885	304.545
Bestuurskosten (17)	37.666	38.848	34.696
Overige personeelskosten (18)	678.078	436.509	660.226
Huisvestingskosten (19)	390.716	398.097	481.086
Bureaunkosten (20)	682.271	857.350	731.011
Som der bedrijfslasten	6.216.843	6.180.306	6.207.619
Financiële baten	0	0	1.229
Bedrijfsresultaat	-265.443	-199.806	53.882

Bestemming saldo	2017	2016
Ottrekking aan Egalisatiereserve	-30.458	-10.400
Toevoeging aan reserve nieuwe taken	0	122.612
Ottrekking aan reserve nieuwe taken	-234.985	-58.330
Totaal bestemming saldo	-265.443	53.882

3. Kasstroomoverzicht

	2017	2016
(volgens de indirecte methode)		
Stand geldmiddelen per 01-01	2.469.024	2.665.453
Bedrijfsresultaat	-265.443	53.882
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	92.260	304.545
Mutatie voorzieningen	-106.858	-101.210
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	-120.019	-1.222
Mutatie operationele schulden	412.904	-431.523
Kasstroom uit operationele activiteiten	12.844	-175.528
Investeringsactiviteiten	-57.283	-20.901
Kasstroom uit	-57.283	-20.901
Investeringsactiviteiten		
Nettokasstroom	-44.439	-196.429
Stand geldmiddelen	2.424.585	2.469.024

4. Algemene toelichting

Het BFT is belast met het toezicht op het notariaat en de gerechtsdeurwaarders in Nederland. Verder vervult het BFT de secretariaatsfunctie voor de Commissie van Deskundigen notariaat en de Commissie van Deskundigen gerechtsdeurwaarders. Tevens heeft het BFT de taak om toezicht te houden op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) bij notarissen, registeraccountants, accountants-administratieconsulenten, bedrijfseconomische adviseurs en overige juridische adviseurs/dienstverleners.

Algemene grondslagen

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft specifieke voorwaarden verbonden aan de subsidiëring en waarderingsgrondslagen, gebaseerd op de Algemene Wet Bestuursrecht, de Wet op het Notarisambt, de Gerechtsdeurwaarderswet, en de WWFT.

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het BFT is te classificeren als een Kleine Organisatie-zonder-winststreven op grond van afdeling C1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van een rentetarief ad 2%. Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten.

PAS-voorziening

De voorziening PAS-regeling is gebaseerd op de best geschatte toekomstige werkgeversbijdrage voor medewerkers die gebruik maken van de regeling voor Partiële Arbeidsparticipatie voor Senioren (PAS). De verplichtingen in het kader van de PAS-regeling vloeien voort uit het ARAR.

De opbouwperiode van de voorziening loopt vanaf het bereiken van de 52-jarige leeftijd van de werknemer (of zoveel later als hij bij het Rijk in dienst treedt) tot het verwachte moment van uit dienst treden van de werknemer. Vanaf het moment dat de werknemer gebruik maakt van de PAS-regeling wordt de voorziening afgebouwd.

Als gevolg van de oplopende pensioengerechtigde leeftijd zal de verplichting per medewerker toenemen en zijn aanvullende dotaties aan de voorziening noodzakelijk.

Kortlopende schulden

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Pensioenen

Het BFT is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

Het BFT heeft geen verplichting om aanvullende bijdragen te voldoen, anders dan hogere toekomstige premies indien sprake is van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds. Deze pensioenregeling wordt als toegezegde bijdrageregeling gekwalificeerd. Dit impliceert dat de bijdragen aan de pensioenregeling als last in de winst- en verliesrekening zijn opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende immateriële en materiële vaste activa.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Algemeen

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uitsluitend uit liquide middelen.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2017

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

Het verloop en de samenstelling van de immateriële vaste activa is als volgt:

	Ontwikkeling automatisering
Stand 1 januari 2017	
Aanschafwaarde	1.553.818
Bijzondere waardevermindering	-642.102
Cumulatieve afschrijvingen	-845.078
Boekwaarde	66.638
Mutaties in 2017	
Investerings	0
Afschrijvingen	-48.220
Bijzondere waardevermindering	0
Subtotaal	-48.220
Stand 31 december 2017	
Aanschafwaarde	1.553.818
Bijzondere waardevermindering	-642.102
Cumulatieve afschrijvingen	-893.298
Boekwaarde	18.418

De ontwikkeling automatisering wordt in 5 jaar lineair afgeschreven.

2. Materiële vaste activa

Het verloop en de samenstelling van de materiële vaste activa is als volgt:

	Inventaris	Automati- sering	Verbouwing	Totaal
Stand 1 januari 2017				
Aanschafwaarde	45.692	293.594	24.200	363.486
Cumulatieve afschrijvingen	-42.012	-249.666	-11.388	-303.066
Boekwaarde	3.680	43.928	12.812	60.420
Mutaties in 2017				
Investerings	2.620	54.663	0	57.283
Afschrijvingen	-1.156	-37.190	-5.694	-44.040
Subtotaal	1.464	17.473	-5.694	13.243
Stand 31 december 2017				
Aanschafwaarde	48.312	348.257	24.200	420.769
Cumulatieve afschrijvingen	-43.168	-286.856	-17.082	-347.106
Boekwaarde	5.144	61.401	7.118	73.663

Inventaris bestaat uit kantoormeubilair, overige inrichting van het kantoorpand en aan medewerkers ter beschikking gestelde inrichting voor thuiswerken. Inventaris wordt in 10 jaar lineair afgeschreven. Automatisering bestaat uit computerapparatuur en software. Automatisering wordt in 3 jaar lineair afgeschreven.

Verbouwing wordt afgeschreven tot 31 maart 2019 (de looptijd van het oude huurcontract).

Flottende activa

3. Ministerie van Justitie en Veiligheid	2017	2016
Stand 1 januari		
Subsidiebeschikkingen boekjaar	5.847.000	6.146.000
Ontvangsten in boekjaar	-5.847.000	-6.146.000
Stand per 31 december	0	0

4. Overige vorderingen	2017	2016
Nog te ontvangen bedragen	133.067	106.622
Vooruitbetaalde bedragen	126.363	32.788
	259.430	139.410

De nog te ontvangen bedragen betreffen voornamelijk de nog te ontvangen boetes en dwangsommen en een vordering uit hoofde van ziekengelduitkeringen.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen onderhoudsbijdragen voor software, contributies en vakliteratuur.

5. Liquide middelen	2017	2016
Ministerie van Financiën, schatkistbankieren	2.424.531	2.467.929
Kas	53	1.095
	2.424.585	2.469.024

Het BFT doet vanaf maart 2016 mee aan schatkistbankieren.

6. Egalisatiereserve	2017	2016
Stand 1 januari	614.600	625.000
Onttrekking vanuit saldo baten en lasten	-30.458	-10.400
Stand 31 december	584.142	614.600

Jaarlijks kan ten hoogste 5% van de verleende subsidie toegevoegd worden aan de egalisatiereserve, waarbij het totaal van de opgebouwde egalisatiereserve niet meer dan 10% van de voor dat jaar verleende subsidie bedraagt.

7. Reserve nieuwe taken	2017	2016
Stand 1 januari	437.277	372.995
Bestemming vanuit saldo baten en lasten	0	122.612
Onttrekkingen	-234.985	-58.330
Stand per 31 december	202.292	437.277

De Reserve Nieuwe Taken is een bestemmingsreserve in de zin dat door het bestuur van het BFT (en niet door een derde) een beperkte bestedingsmogelijkheid is opgelegd aan dat deel van het eigen vermogen. Het is een afgezonderd vermogensbestanddeel met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

In 2015 is afgesteld met J&V dat De Reserve Nieuwe Taken de komende tijd zal worden aangewend ten behoeve van twee specifieke bestemmingen:

1. Verdere ontwikkeling van het automatiseringssysteem
2. Nieuwe taken voortvloeiend uit de recent in werking getreden nieuwe gerechtsdeurwaarderswet.

8. Resultaatbestemming

Resultaatbestemming

De directie van het BFT stelt voor om het resultaat over 2017 als volgt te verdelen:

Resultaat 2017	-265.443
Ontrekking aan Egalisatiereserve	-30.458
Onttrekking aan reserve nieuwe taken	-234.985
Totaal bestemming saldo	0

De resultaatbestemming is conform bovenstaande verdeling in de balans per 31 december 2017 verwerkt.

9. Voorzieningen	2017				2016	
	Her-structurering	Uitgestelde beloningen	PAS - regeling	Huurverplichting tot herstelkosten	Totaal	Totaal
Stand 1 januari	684.999	56.990	322.173	34.388	1.098.550	1.199.760
Dotaties	0	3.160	163.654	0	166.814	117.306
Onttrekkingen	157.786	3.800	112.086	0	273.672	218.516
Stand 31 december	527.213	56.350	373.741	34.388	991.692	1.098.550

Voorziening herstructurering:

Het BFT is eigenrisicodragers voor uitkeringen op grond van de werkloosheidswet (WW) en bovenwettelijke uitkering werkloosheidswet (BWW). De voorziening heeft betrekking op twee oud-medewerkers. Waardering van de voorziening geschiedt op basis van de beste schatting van toekomstige uitgaven op grond van de vaststellingsovereenkomsten en de regelgeving conform ARAR, rekening houdend met de tijdwaarde van geld.

Voorziening uitgestelde beloningen:

De voorziening uitgestelde beloningen is gebaseerd op de in de toekomst uit te keren jubileumtoelages van medewerkers die ultimo boekjaar in dienst zijn. De berekening is gebaseerd op de te bereiken jubilea, rekening houdende met de geschatte kans om dit te bereiken.

Voorziening PAS-regeling:

De voorziening PAS-regeling is gebaseerd op de best geschatte toekomstige werkgeversbijdrage voor medewerkers die gebruik maken van de regeling voor Partiële Arbeidsparticipatie voor Senioren (PAS). De verplichtingen in het kader van de PAS-regeling vloeien voort uit het ARAR. De opbouwperiode van de voorziening loopt vanaf het bereiken van de 52-jarige leeftijd van de werknemer (of zoveel later als hij bij het Rijk in dienst treedt) tot het verwachte moment van uit dienst treden van de werknemer. Vanaf het moment dat de werknemer gebruik maakt van de PAS-regeling wordt de voorziening afgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van werkgeverslasten, rekening houdend met de tijdwaarde van geld.

Huurverplichting tot herstelkosten:

De opgenomen huurverplichting tot herstelkosten is bepaald conform de afspraken in het nieuwe huurcontract.

Vlottende passiva

10. Belastingen en premies sociale verzekering	2017	2016
Omzetbelasting 4e kwartaal	630	619
Loonbelasting en premies sociale verzekering boekjaar	145.019	0
	145.649	619

11. Overige schulden	2017	2016
Crediteuren	74.305	19.189
Huurreserve *	105.315	0
Rekening Courant Ministerie van Justitie & Veiligheid	223.225	165.763
Nog te betalen lasten WW	0	14.056
Reservering vakantiedagen	127.315	95.673
Reservering vakantiegeld	156.163	137.961
Reservering eindejaarsuitkering	25.107	23.247
Accountantskosten	24.200	24.200
Kosten jaarverslag	0	5.000
Kosten inhuur ICT	18.843	0
Vooruitontvangen bedragen	60.500	31.800
Nog te betalen automatiseringskosten	2.831	724
Overige overlopende passiva	34.516	66.833
	852.320	584.446

De huurreserve betreft de tijdsevenredige toerekening van de ontvangen huurkorting uit hoofde van een nieuw gesloten huurovereenkomst betreffende het kantoorpand aan de Euclideslaan te Utrecht over de periode van 1 juli 2017 t/m 30 juni 2022. Hiervan zal in 2018 € 23.403 vrijvallen, dit betreft het kortlopende deel. Het restant is langlopend.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van het pand, waarin het BFT is gehuisvest, bedraagt in 2017 € 314.770 inclusief een ontvangen huurkorting. Er is een nieuw huurcontract aangegaan (looptijd 1 juli 2017 tot 1 juli 2022).

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

6. Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2017

ALGEMEEN

12. Subsidies	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Totaal subsidies	<u>5.847.000</u>	<u>5.847.000</u>	<u>6.146.000</u>

Op basis van het ingediende jaarplan 2017 is door het Ministerie van Justitie en Veiligheid op 30 maart 2017 de subsidie voor 2017 verleend voor een bedrag van € 5.847.000 (kenmerk 2056930). De laatste definitieve subsidievaststelling heeft op 14 december 2017 plaatsgevonden met betrekking tot de verleende subsidie over 2016.

13. Onderzoek ondernemingsplannen	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Totaal opbrengst ondernemingsplannen	<u>101.400</u>	<u>132.000</u>	<u>111.000</u>

Naast de taken voortvloeiend uit het (integraal) toezicht voert het BFT het secretariaat voor de onafhankelijke Commissie van deskundigen notariaat en voor de Commissie van deskundigen gerechtsdeurwaarders. De opbrengsten zijn lager dan begroot en lager dan de realisatie 2016.

14. Overige opbrengsten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Totaal overige opbrengsten	<u>3.000</u>	<u>1.500</u>	<u>3.272</u>

15. Salarissen en sociale lasten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Salarissen	3.400.240	3.368.389	3.107.564
Detacheringskosten personeel	44.917	0	117.114
Sociale lasten	358.304	316.425	329.202
Pensioenlasten	<u>532.391</u>	<u>605.803</u>	<u>442.175</u>
Totaal	<u>4.335.852</u>	<u>4.290.617</u>	<u>3.996.055</u>

Ten opzichte van de realisatie 2016 zijn de totale personeelskosten 8,5% hoger. Dit verschil is met name te verklaren doordat er meer medewerkers in dienst zijn.

Gemiddelde bezetting naar sector (in fte)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Staf	8,4	8,8	9,2
Toezicht Notariaat / Gerechtsdeurwaarders	16,6	19,7	15,2
WWFT	11,8	10,9	10,5
Juridische Zaken/Handhaving	5,8	5,0	5,2
Gedetacheerd	0,5	0,0	1,4
Bestuur	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>	<u>0,3</u>
Totaal	<u>43,3</u>	<u>44,7</u>	<u>41,8</u>

Het gemiddeld aantal personeelsleden over 2017 bedroeg 43 fte (excl. Bestuur) (over 2016: 41,5 fte). Ultimo 2017 waren er 51 medewerkers (21 vrouwen en 30 mannen) in dienst. Ten aanzien van het aantal fte's van de staf kan vermeld worden dat een deel van de stafleden ook participeren in het primaire proces.

16. Afschrijvingen	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Inventaris	1.156	1.036	1.075
Automatisering	37.190	26.960	47.949
Ontwikkelingskosten automatisering	48.220	125.195	249.827
Verbouwing	5.694	5.694	5.694
Totaal	92.260	158.885	304.545
Bijzondere waardevermindering	0	0	0
Totaal	92.260	158.885	304.545

17. Bestuurskosten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Beloning	32.979	31.848	31.610
Reiskosten	1.433	2.000	1.023
Overige kosten	3.254	5.000	2.063
Totaal	37.666	38.848	34.696

De totale bestuurskosten zijn lager dan begroot en hoger dan de realisatie 2016. Een en ander is te verklaren door vertrek van twee bestuursleden en de komst van twee nieuwe leden.

18. Overige personeelskosten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Reis- en onkosten	240.590	224.930	225.137
Werving en selectie	50.924	15.000	58.184
Opleidingen / Cursussen / Symposium	104.965	112.896	130.506
Beveiliging werkplekken / telewerken	29.005	27.617	27.038
Inhuur externen	220.747	30.000	189.485
Overige	31.847	26.066	29.876
Totaal	678.078	436.509	660.226

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting betreffen de hogere werving- en selectiekosten en de post Inhuur Externen. Inhuur Externen bestaat uit inhuur ICT (ten behoeve van de reguliere taak) en kosten versterking secretariaat.

19. Huisvestingskosten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Huur inclusief servicekosten	357.793	345.253	437.175
Schoonmaak	14.396	14.225	14.619
Overige	18.527	38.619	29.292
Totaal	390.716	398.097	481.086

20. Bureaukosten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Kosten automatisering	128.161	270.255	135.919
Internet	7.277	9.473	12.090
Subtotaal automatisering	135.438	279.728	148.009
Advieskosten	-3.342	107.339	124.666
Recherche kosten	47.073	81.098	42.785
Accountantskosten	34.186	25.000	44.682
Commissie van Deskundigen	1.274	1.970	1.336
Kosten inning dwangsommen	6.269	6.024	0
Subtotaal accountants- en advieskosten	85.460	221.431	213.469
Verzekeringen	312.384	207.363	225.485
Kantoorbehoeften	6.087	5.825	6.690
Telefoon	39.787	38.287	38.711
Vakliteratuur	16.538	26.842	18.871
Contributies	19.798	36.761	17.513
Publiciteit en voorlichting	6.242	0	5.109
Porti	29.967	17.839	34.040
Drukwerk en papier	11.963	1.001	1.462
Salarisadministratie	8.252	7.982	7.813
Kopieerkosten	5.001	5.258	5.140
Bankkosten	3.730	4.073	5.676
Kosten inzake bezwaaradviescommissie BFT	0	2.500	1.418
Overige kosten	1.624	2.460	1.605
Subtotaal kantoorkosten	461.373	356.191	369.533
Totaal	682.271	857.350	731.011

De totale bureaunkosten zijn lager dan de begroting. Dit is met name te verklaren door de lagere uitgaven met betrekking tot de reguliere automatiseringskosten. Daarnaast zijn de juridische advieskosten een stuk lager uitgevallen daar a) er minder procedures tegen het BFT waren en b) de meeste procedures (gedeeltelijk) vergoed worden door de verzekeraar.

WNT-verantwoording 2017 Bureau Financieel Toezicht

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Bureau Financieel Toezicht. Het voor Bureau Financieel Toezicht toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	C. Breedveld	A. Hammerstein	J.C.A. Gortemaker
Functiegegevens	Voorzitter Bestuur	Voorzitter Bestuur	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-12 - 31-12	01-01 - 30-11	01-01 - 31-12
Deeltijdfactor in fte	0,14	0,14	0,08
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	1.140	15.753	8773
Beloningen betaalbaar op termijn	237	-	1573
<i>Subtotaal</i>	<i>1.377</i>	<i>15.753</i>	<i>10.346</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.340	25.340	14.480
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	1.377	15.753	10.346
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016		01-01 - 31-12	01-01 - 31-12
Deeltijdfactor 2016 in fte		0,14	0,08
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		15.669	8.388
Beloningen betaalbaar op termijn		-	1.362
Totale bezoldiging 2016		15.669	9.750

bedragen x € 1	P. Kole	G.J. Olthoff	M.C. Kaptein
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in	01-01 - 28-02	01-03 - 31-12	01-01 - 31-12
Deeltijdfactor in fte	0,08	0,08	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	1.854	6.448	111.706
Beloningen betaalbaar op termijn	-	1.311	22.646
<i>Subtotaal</i>	<i>1.854</i>	<i>7.759</i>	<i>134.352</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.480	14.480	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	1.854	7.759	134.352
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-01 - 31-12		01-10 - 31-12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,08		1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.787		25.251
Beloningen betaalbaar op termijn	-		4.933
Totale bezoldiging 2016	8.787		30.184

bedragen x € 1	B.N. Takken	B.N. Takken	M.E. Coffeng
Functiegegevens	Hoofd JZ	Waarnemend Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 - 31-12		
Deeltijdfactor in fte	1		
Gewezen topfunctionaris?	Ja		
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.242		
Beloningen betaalbaar op termijn	21.275		
<i>Subtotaal</i>	<i>124.517</i>	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t		
Totale bezoldiging	124.517	-	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01-10 - 31-12	01-06 - 30-09	01-01 - 31-05
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	1	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	29.138	29.975	51.873
Beloningen betaalbaar op termijn	4.739	6.319	8.001
Totale bezoldiging 2016	33.877	36.294	59.874

bedragen x € 1	G.P. Vermeulen
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	
Deeltijdfactor in fte	
Gewezen topfunctionaris?	
(Fictieve) dienstbetrekking?	
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	
Totale bezoldiging	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	
Deeltijdfactor 2016 in fte	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	1.188
Beloningen betaalbaar op termijn	
Totale bezoldiging 2016	1.188

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Utrecht, 13 maart 2018

Bestuur

drs. C. Breedveld
Voorzitter

mr. G.J. Olthoff
bestuurslid

R. Kok RA
bestuurslid

Overige gegevens

Controleverklaring

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant